

BİRLİK DERGİSİ

Sayı: 217 • Temmuz - Ağustos - Eylül 2017

Yayın Sahibi

TESUD Genel Merkezi Adına İmtiyaz Sahibi,
Başyazar ve Genel Yayın Yönetmeni

Erdoğan KARAKUŞ
(Em. Korgeneral)

Tel: (0312) 418 20 54 / 119

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

İ.Yüksel KUŞ (Em. Albay)
Tel: (0312) 418 20 54 / 118

Basın Yayın Başkanı ve Dergi Müdürü

Ali İhsan GÖNÜLDAŞ (Em. Albay)
Tel: (0312) 418 20 54 / 121

Dergi Sorumlusu ve Görsel Tasarım

Fevziye ACIÖZ
Tel: (0312) 418 20 54 / 124
tesudmerkez@gmail.com

Yayın İdare Merkezi

Türkiye EmeKli Subaylar Derneği
Selanik Cad. No: 34/6 06650 Kızılay / ANKARA
Web: www.tesud.org.tr
Belgegeçer (Faks): (0312) 418 08 64
E-posta: tesudmerkez@gmail.com

Yayın İdare Merkezi Tel

(0312) 418 20 54

Yayın Türü

Yerel Süreli Yayın

Basımcı

Sonsöz Gazetecilik Matbaacılık
Reklamcılık İnş. San. ve Tic. Ltd.Şti.
İvedik OSB. Matbaacılar Sitesi 35.'nci Cadde
No:56-58 Yenimahalle/ANKARA
Tel:(0312) 394 57 71
Belgegeçer (Faks): (0312) 394 57 74

Basım Tarihi (Gün / Ay/ Yıl) Yeri

• ANKARA

Dergimizde yayınlanan yazılar
yazı sahibinin düşüncesini yansıtır,
TÜRKİYE EMEKLİ SUBAYLAR DERNEĞİ'ni
hiçbir suretle bağlamaz.

3 ayda bir yayınlanır. Gönderilen yazı ve
resimler basılsın, basılmasın iade edilmez.

Yazılar için telif hakkı ödenmez.Para ile
satılmaz.

Aidatını ödeyen üyelerimize
parasız gönderilir.

"Reklam sayfalarının içeriği konusunda bütün
sorumluluk reklam verene aittir."

ISSN: 1302-5058

f TesudMerkez

@TesudMerkez

İçindekiler

SEN BEN YOK, BİZ VARIZ.

2

Başyazı

Em. Hv. Korgeneral Erdoğan KARAKUŞ

5

Misli Az Bulunan Bir Çıkarma

Em. Dz. Gv. Alb. İ. Neşet İKİZ

6

Lozan Barış Konferansı Antlaşması 94. Yıldönümü

Em.Kur. Kd. Alb. Ali MARALCAN

12

Karikatür

Em. P. Alb. Mehmet Saim Bilge

14

43 Yıl Sonra Mezarları Olan Şehitlerimiz

Em. Yb. Atilla ÇİLİNGİR

16

TESUD Genel Merkez Etkinlikleri

20

TESUD Şube Etkinlikleri

22

30 Ağustos Zaferinin 95. Yılı Kutlu Olsun

TESUD Stratejik Araştırmalar Merkezi

26

TSK Komuta Yapısının Değiştirilmesi

Dr. Cihangir Dumanlı

28

Mezopotamya'da Emperyalist Bir Proje

TESUD Stratejik Araştırmalar Merkezi

29

TESUD Eğitim Vakfı (TESUV)

30

Türk Silahlı Kuvvetleri Eğitim Vakfı

32

Atatürk'ü Yurt Dışında Görmek

Em. Yb. Atilla KAHRAMAN

34

Ege Adalarının Hukuki Statüsü

Em. P. Alb. Ümit YALIM

38

Türkiye'nin Dünya Üzerindeki Jeopolitik....

Em. Tümğ. Ali Fikret ATUN

42

İngiliz Subayı Binbaşı Salter

Em. Hv. Alb. Kemal İNTEPE

44

Sorunun Uzunlu

Ahmet GÖKSAN

45

Aramızdan Ayrılanlar

BİRİMİZ HEPİMİZ, HEPİMİZ BİRİMİZ İÇİN

Erdoğın KARAKUŞ
Em. Hv. Korgeneral
TESUD Genel Başkanı

Değerli “BİRLİK” Okurları;

En son dergimizi yayınladığımız günden beri ülkemizin ve ulusumuzun varlığıyla, geleceğiyle ilgili çok önemli günleri yaşadık.

Bunlardan ilki Cumhuriyetimizin kazanımı 1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramıdır. 1 Temmuz 1926 tarihinde kabul edilen bayram uzun zamandır unutilan denizlere sahip çıkma bilincini aşıl原因an yüce bir bayramdır.

Türklerde denizcilik Hazar, Karadeniz, Ege ve Akdeniz’de binlerce yıldır yapılmaktadır. Ege Denizi’ne isimleri verilen Aka’ların bir Türk Boyu olduğu bilinmektedir. Onların da denizcilikteki en önemli kolu Rodos’taki Argan-Ot (Ön Türkçe: Güvenilir Ateş)’lardır.

Ot-Man (Ön Türkçe: Ateş Adam)’lılarda (Ot-Man Bey’in ismi ölümünden 300 yıl sonra Osman olarak değiştirilerek Devlet-i Âli’ye Osmanlı Devleti denmiştir.) Fatih’in gemileri karadan Haliç’e indirmesinden 370 yıl önce, Ege Denizi’nin egemeni Çaka Bey’e Ege Denizi yetmemiş, bu gün Korant Kanalı’nın olduğu yerden gemilerini karadan Ege’den Adriyatik Denizi’ne geçirmiştir.

Türklerin denizci boylarından biriside Kayı (Ka-

yık) Boyudur. Nitekim Timur, Yıldırım Beyazıt’la savaşa gelirken Osmanlıları küçümsemek için, “Bu dünya iki Türk’e yetmez. Kayıkçıya yer yok” diye mektup göndermiştir.

Osmanlılar yükselme devrinde denizcilikte büyük başarılar elde etmiş ancak; büyük reis Barbaros’un Preveze Zaferinden sonra, İnebahtı, Navarin, Çeşme, Sinop yenilgileri, Osmanlı’yı denizlerden koparmıştır. O yüzden Mustafa Kemal ve Enver Bey Trablusgarp ve Bingazi (Libya)’ye İtalyanlarla savaşmaya deniz yoluyla gidemedikleri için çoğu zaman at, deve sırtında, hatta yaya olarak 4000 kilometre yol alarak ulaşmışlardır. Mısır İngilizlerin elinde olduğu için oradan gizlenerek geçmek zorunda kalmışlardır.

Bugün Dünya’da denizlere sahip çıkma, uçuş bildirim sahalarından da yararlanarak münhasır ekonomik bölgeler üzerinden yapılmaktadır. Üç tarafı denizlerle çevrili Türkiye, rakip ülkelerce Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)’de ortadan kaldırılarak neredeyse hiç denizi olmayan ülke konumuna sokulmak istenmektedir. Bu konuda yeterli mücadele edildiği söylenemez.

Örnek olarak; Türkiye’nin Akdeniz’de Tuna (Orkinos) balığı avlama hakkı % 4, Libya’nın % 1, Tunus’un % 8, Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin % 56’dır. Balıkçılarımız Afrika’da Moritanya ile anlaşarak balık avlamaya çalışmaktadır. Bu durum bile denizlerimize milletçe daha iyi sahip çıkmanın önemi çok açık bir şekilde belirtmektedir.

Kıbrıs 43 yıldır neredeyse bütün dünyada insanların barış içinde yaşadığı tek yer görünümündedir. O nedenle; 20 Temmuz 1974’te gerçekleştirilen Kıbrıs Barış Harekati’nin ne denli yerinde yapıldığı açıktır.

KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa AKINCI barış görüşmeleri için “ 50 yıl daha böyle devam edemez. Ne Türkiye’nin 82. ili olmak istiyoruz. Ne de Rumların azınlığı” demektedir. 50 yıl bize göstermiştir ki; bütün dünyada ülkeler parçalanırken, parçalanmayanlar parçalanmaya çalışılırken, sadece Kıbrıs’ta dini, dili, soyu ayrı insanlar eşit olmayan şartlarda Birleşmiş Milletler (BM) tarafından bir arada olma-

ya zorlanmaktadır. Bu işte bir hayır olmadığı ortadadır. Sayın Cumhurbaşkanı'nın KKTC'ni bağımsız bir devleti olarak tanıtmaya çalışması, KKTC'ni Türkiye'nin 82. ili, Rumların azınlığı olmaktan kurtaracaktır.

24 Temmuz Lozan'ın yıldönümüydü. Sevr'e göre 67 İlimizin 47'sindeki halkımız İtalyan, Yunan, İngiliz, Fransız ve Ermenilerin elinde esaret altında olacaktı. Wilson'un teklifine göre Erzincan, Erzurum, Trabzon, Rize, Artvin, Ardahan, Kars, Sarıkamış, Muş, Van, Bitlis Ermenistan'a bırakılacaktı.

Eğer işgalciler bize bırakılan 20 İl'de kendilerini tehlikede görürse onları da işgal etme hakkına sahipti. İşte Lozan; Dünya'da çoğunluğu müslüman esaret altında ezilen ulusların ve 47 İlimizin daha esaretten şartsız olarak kurtarılmasını sağlayan kutsal bir antlaşmadır. Lozan Antlaşmasının hazırlayıcısı olan büyük zaferin 95. yılını dernek olarak çeşitli etkinliklerle kutladık.

21 Ağustos'ta cesur, yürekli, yorulmak bilmez arkadaşlarımız, o günlerin anısını yaşatmak için Polatlı'dan başlayıp günde 40-50 kilometre yürüyerek 25 Ağustos'ta Şuhut/Afyon'a ulaştılar.

Bir grup duyarlı arkadaşımız 25 Ağustos gecesi Afyon Çakırözü köyünden başlayıp 26 Ağustos sabahı Kocatepe'de son bulan Zafer Yürüyüşüne iştirak ettiler.

26 Ağustos günü bir diğer ekipte Ankara Kuzey'deki Işık Dağı (2034 m)'na, Zafer Tırmanışı yaptılar. Dağ başında Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklu Devleti'nin doğuya ve batıya ilgisi- ni anlatan çift başlı kartalla simgelenen bayrağı ile Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti Bayrağını açtılar. "Malazgirt'te de, Kocatepe'de de biz Türkler varız" diye haykırdılar.

30 Ağustos Zaferi sadece Türk Ulusu'nun değil, çoğunluğu müslüman olan ve sömürgeciler tarafından ezilen ulusların da zaferidir.

Ezilen halklara umut ışığı olan 30 Ağustos Zaferi- ne rağmen Mustafa Kemal'in yolundan sapmış müs-

lüman dünyası bugün yine karanlık günlerini yaşamaktadır.

Çorum'lu bir Jandarma olan babam, annemle Fethiye'de evlendiğinden kendimi Muğla Fethiye'li sayarım. O nedenle; bir grupta haberleştiğim Muğla'lı hemşehrilerimden birinin Myanmar'ın Arakan Eyaletinde katledilen müslümanlarla ilgili gönderdiği yazıya verdiğim cevapta, aynı acıyı paylaştığımı, ancak şu konulara da dikkat edilmesi gerektiğini yazdım;

"Kurtuluş Savaşı, o dönemde neredeyse tamamı esir olan bütün Dünya Müslümanlarının da kurtuluş savaşıdır. Kurtuluş Savaşı'ndan önce bu ülkenin üç milyonu Rum, bir milyonu Ermeni, onbir milyonu Müslüman Türk'tü. Kurtuluş Savaşı'ndaki barbarlarımızı gören, özellikle Milletimize kötülük etmiş Rum ve Ermeniler ülkemizi terketmek zorunda kaldılar. Kurtuluş Savaşı'ndan sonra yapılan mübadeleyle bu ülkenin neredeyse yüzde yüzü Müslüman hale gelmiştir. Kurtuluş Savaşı hem Müslüman hem de Müslüman olmayan mazlum milletlere örnek olmuş zaman içinde bağımsızlıklarını elde etmişlerdir. 15 yıl öncesine kadar Irak ve Suriye'de sekiz buçuk milyon Müslüman Türkmen yaşıyordu. Sadece Talafar'ı örnek vereyim. Tamamı Türkmen 450 bin kişiydi. Önce bir çok güç saldırı Talafar'a. Arkasından Müslüman gibi görünen IŞİD Terör Örgütü saldırı. Yüzbin Türkmen'i katletti. Yüzbini göçetmek zorunda kaldı. Fazla değil. İki gün önce Irak Merkezi Hükümet güçleri şehre girdiler. Şehrin şu anda nüfusu yüzbin. Kurtuluş Savaşı'nda bütün dünya Müslümanlarını kurtaran bu millet şimdi yanı başımızdaki Müslüman soydaşlarımızı bile koruyamıyor.

Öte yanımızda Yunanlılar son on yılda Muğla Vilayeti'ne ait adaları işgal edip, kilise kurmuş. Kim-seden ses seda yok.

Hepimizin karnını doyurup, suyunu içtiği 10 bin yıllık Türk Yurdu Anadolu'yu tekrar yurt yapıp Muğla'yı kuran, Muğla Bey'e dua eden yok.

Her olaya aynı hassasiyeti gösterirseniz Arakan'da da sözünüz geçer. Bunun için Yüce Peygamberimi-

zin Laik Medine Anayasasını ve insanları kaynaştıran Türkiye Cumhuriyeti Laik Anayasasını dikkate almak gereklidir.

Zafer ve Kurban Bayramınız kutlu olsun.”

19 Eylül Gaziler Günü törenlerine katıldık. Başta Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK ve silah arkadaşlarını, gelmiş geçmiş bütün gazileri andık. Ayrıca birlikte olduğumuz Dünya Gazi ve Emektarları Günü için tören tertitledik.

Elbette ki; milletçe canımızı sıkan en önemli konu Barzani'nin yaptığı halk oylamasıydı. Bu halk oylamasının yapılmaması için şu bildiriye yayınladık;

KAMUOYU BİLDİRİSİ

Birinci Dünya Savaşı sonunda, savaşın galibi güçlerin petrol eksenli ekonomik ve siyasal hesapları doğrultusunda Ortadoğu'da çok sayıda yapay devlet dünya siyaset sahnesine çıkartılmıştır.

Ülkemiz, emperyalizme karşı bağımsızlık savaşını verdiği, Cumhuriyetin temellerinin atıldığı yüz yıl önce yaşanan olayların aynısını bugün de yaşamaktadır. O dönem dünya siyaset sahnesinde İngiltere ve Fransa'nın üstlendiği rolleri ve eylemleri, bugün Büyük İsrail'i kurmak isteyen ABD ve uydusu İsrail üstlenerek, dayatmaktadır.

Birinci ve İkinci Körfez savaşları ile Irak'ın toprak bütünlüğü büyük ölçüde zedelenmiş, Irak'ın kuzeyinde kukla bir yönetim oluşturulmuştur. Aynı şekilde son yıllarda Suriye'de yaşanan gelişmeler ile de Suriye'nin toprak bütünlüğü yok edilmek istenmektedir.

Son dönemde yaşanan ve siyasi, hukuki, ekonomik, diplomatik ve askeri boyutları da olan, çok yönlü, karmaşık bir sürecin sonunda; Irak'ın Kuzeyinde oluşturulan Kürt Bölgesel Yönetimi tarafından, 25 Eylül 2017 günü bağımsızlık için referandum yapılması kararı alınmıştır.

Bu karar; Irak'ın ve diğer bölge ülkelerinin olduğu kadar Türkiye Cumhuriyeti'nin toprak bütünlüğüne de doğrudan bir tehdittir.

Ayrıca, Kerkük gibi Türkmen İllerinin referandumu dahil edilmesi, Türkiye Cumhuriyetine karşı açık bir meydan okuma olarak değerlendirilmektedir.

Bölgede büyük gerginlik ve çatışmalara neden olacağı açıkça görülen bu karardan derhal vazgeçilmelidir.

Referandum'un bölgede yaratacağı istikrarsızlık ve kaos ortamından en çok etkilenecek ülke olan Türkiye, referandum kararının iptali için siyasi, hukuki, ekonomik, sosyal ve gerekiyorsa askeri tüm tedbirleri almak ve uygulamak zorundadır.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin milli menfaatlerine aykırı olduğu açık ve net olan bu faaliyetin durdurulması için, başta Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) olmak üzere, bütün yetkili kurum ve kişileri, ülkemize yönelik bu tehdidi bertaraf etmek için görev ve davet ediyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Bu halk oylaması İsrail'in teşvikiyle yaptırılmıştır. Barzani ve Peşmergeler bu işte maşadır. Ateş sönünce kenara atılacaktır. En önemli konuda, İsrail'in vadedilmiş topraklar olarak iddia ettiği topraklar esasında 10.000 yıldır Türklere vadedilmiştir. Hem de Irak'ın Kuzeyi, Suriye'nin Kuzeyi ve deniz kıyısından Nil'e kadar uzanan topraklar olarak. İspatı mı? Başkenti Urfa olan 6000 yıllık Subar (Ön Türkçe: Su, Sü: Ordu - Bar : Güç, kuvvet, dayanak Subay/Şubaşı'nın kökü Su- Sü) Ordu Gücü ve Sümer (Sumer-Sümer : Ordum - Er, Yiğit) Ordum - Er Devleti'dir.

Bu dönem yine birçok arkadaşımızı kaybettik. Bolu Şube Başkanımız Em. Kd. Alb. Mehmet ERİŞ-MİŞ dahil ülkemize büyük hizmetlerde bulunan bu arkadaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve TESUD camiasına baş sağlığı ve sabır diliyorum.

Atamızın naçiz vücudu toprak olmuştur. Ancak; Türkiye Cumhuriyeti sonsuza dek payidar kalacaktır.

Hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

MİSLİ AZ BULUNAN BİR ÇIKARMA

► İ. Neşet İKİZ*

20.07.1974 Cumartesi sabahı 08.47, Amfibi Deniz Piyade Alayı varış hattını marşlarla geçerek; seçtiğimiz ve bir çıkarmanın hiç beklenilmediği “Levent-Yavuz” çıkarma plajına yaşa kapak atıyor. Allah-Allah nidaları yer ve gökü inletiyor...

Teklifimiz ve ısrarlarımız üzerine kurulan sahte konvoy da; Boğazköy-Magosa plajlarına örnek bir şekilde uygulanarak düşmanı şaşkına çeviriyor...

Kıyıbaşını bir baskın şeklinde çıkararak ele geçiren Türk Deniz Piyadeleri, üzerlerine düşen tüm görevleri de; zirvede bir sorumluluk, üstün başarı, azim, fedakarlık ve asgari zaiyatla yerine getiriyorlar.

Bu efsane birliğin tüm personelini hep artan bir özlem, sevgi ve gururla daima anıyorum.

Vefa ve şükran duyguları, en yüce duygulardır. Zaman hiç durmuyor.

Milli olanaklarımız içinde, çağdaş bir çıkarma filosu ile Amfibi Deniz Piyade Alayı’nın kurulabilmesi için çok büyük bir çaba göstermiş olan Kumandanlarımız Oramiral Necdet URAN ile Oramiral Kemal KAYACAN...

Foça’da yerleşilen bölgeyi, “1967” yılında Deniz Kuvvetlerine tahsis eden; Genelkurmay Başkanı Orgeneral Cemal TURAL...

1972 yılında tümüyle feshedilen Amfibi Deniz Piyade Birliklerinin yeniden kurulması için Genelkurmay Başkanı Orgeneral Faruk GÜRLER’e giderek hemen o gün yeniden onay alan Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Kemal KAYACAN...

Taşkızak Tersanesinde mevcut tank motorlarını kullanarak; LCT ve LCU’ların inşaatlarını gerçekleştiren Deniz Makina Albay (Amiral) Vedii BİLGET....

Kıbrıs Barış Harekatında 6’ncı Kolordu Komutanı

olan duyarlı ve hassas asker Korgeneral (Orgeneral) Nurettin ERSİN...

II. Ordu Komutanı Orgeneral Suat AKTULGA, Genelkurmay Başkanlığına; Niçin Boğazköy-Magosa plajlarına çıkıyoruz? Nihai hedefimiz Lefkoşa “70” kilometre. Girne’nin Doğu veya Batısında yeni bir çıkarma plajı seçelim; buradan Lefkoşa “18” kilometre diye, komutan görüşünü sundu. Genelkurmay Başkanlığı bu görüşü kabul etti. Kanımca bu değişiklik hareketin kaderini değiştiren bir uygulama idi ve bize de yeni bir çıkarma plajı seçme şansı doğmuş oldu.

İlk dalga ile mutlaka Amfibi Deniz Piyade Alayını çıkaralım diye çok büyük bir çaba harcayan Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Kemal KAYACAN’da, yine hareketin kaderinde etkili oldu.

Çıkarma plajının seçimi ile hareketin uygulanması sırasında kader birliği yaptığımız Çıkarma Birlikleri Komutanlığı Komodoru Dz. Kurmay Alb. Ahmet ÖZÖN seçkin, çok başarılı bir silah arkadaşımızdı.

Harekatın planlanması sırasında Mersin’e gelmiş bulunan Deniz Kuvvetleri Komutanı Harekat Dairesi Başkanı Tümamiral Nejat SERİM, sahte konvoy için devamlı isteklerime yer vererek; başarımızda etkili oldu...

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK ve silah arkadaşlarını; şehitlerimizi, kaybettiğimiz kumandan ve silah arkadaşlarımızı; rahmet, şükran, saygı ve sevgiyle anıyoruz.

Ne Mutlu Türk’üm Diyene...

► **Kıbrıs Barış Harekatına Amfibi Deniz Piyade Alayı Komutanı olarak katılan Gazi Dz. Gv. Alb. İ. Neşet İKİZ’in 20 Temmuz 2017 tarihinde el yazısı ile kaleme aldığı yazısı.*

HÜRRİYET VE İSTİKLAL GÜNEŞİNİN MÜJDECİSİ LOZAN BARIŞ KONFERANSI ANTLAŞMASININ 94. YILDÖNÜMÜ KUTLAMASI

LOZAN'DA

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ HÜKÜMETİ İLE EMPERYELİST DEVLETLER ARASINDAKİ HESAPLAŞMA NE İFADE EDİYORDU?

Barışı kazanmak, savaşı kazanmak kadar önemlidir denilir. Hele bazı savaş sonları vardır ki, o savaş sonlarında barış, onu kazanabilen için bir çağ dönemi değerindedir.

Yeni Türkiye'nin Lozan Antlaşması böyle bir değerdedir. Kaldı ki Lozan, yalnız istiklal Savaşı'nın sonu ve bir zaferin dünya hukuku karşısında da gerçekleşmesi değildir.

Gazi'nin de dediği gibi, "Lozan'da asırlık hesaplar görüldü". Lozan bir büyük hesaplaşmaydı. Bu büyük hesaplaşmada Ankara eski bir imparatorluğun bütün hesaplarının tasfiyesine muhatap tutuldu. Hâlbuki yeni Türkiye, Osmanlı İmparatorluğu'nun mirasçısı ve devamı değildi...

Bu hesaplaşma sonunda 94 yıl önce bugün, 24 Temmuz 1923'te "LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN TAPUSU VE ULUSAL ONURUDUR" gerçeği ispatlanmıştır.

TARAFLAR ARASINDA- Kİ ANLAŞMAZLIKLARI GİDEREN LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI'NIN YOLU NASIL AÇILDI?

Mustafa Kemal'in 9. Ordu birlikleri müfettişliğine atandığını bildiren 30 Nisan 1919 tarih ve 67/5 sayılı belgede Mustafa Kemal'in görevleri şöyle yazılmaktadır.

► Ali MARALCAN*

Doğu Karadeniz'de "Rum Çeteleri" ile "Müslüman Halk" arasında ortaya çıkan olayların giderilmesi (Yani RUM ÇETELERİ'NE KARŞI KOYMANIN ÖNLENMESİ).

Oysa Mustafa Kemal, henüz Samsun yolundayken, Bandırma Vapuru'nda yanındakilere: "Devrimden daha çok şey yapılacaktır. Çünkü Türkiye henüz mevcut değildir. O'nu dünyaya getirmek gerek" demektedir.

"19 Mayıs 1919'da Samsun'u ve Samsun Halkını gördüğüm zaman memlekete ve millete ait bütün tasavvurlarımın yerine getirilebilir olduğuna bir defa daha inandım. Samsun'luların vaziyetlerinde gördüğüm, gözlerinde okuduğum vatanperverlik ve fedakârlık, beni, müspet kanaate ulaştırmaya kafi gelmiştir."

İşte bu sözler, Türk Kurtuluş ve İnkılap Tarihi'nin ne zaman başladığını göstermeye kafidir.

KURTULUŞ SAVAŞININ FELSEFESİ

"Hürriyet ve İstiklal benim karakterimdir" diyordu. Bunun için Ulusal Kurtuluşumuzun parola-

sını “*Ya İstiklal Ya ölüm*” vecizesi ile tespit etmişti. İşte bu amaç uğruna Milletine rehberlik ve önderlik etmek üzere 16 Mayıs 1919 tarihinde Samsun’a doğru yola çıkmıştı. Yollar vardır meçhulün önümüze serdiği çizgilerdir. Bu yollarda yolcu talihi-nin tezgâhında kendi kaderini dokur. Mustafa Kemal’in Samsun’da başlayıp Erzurum’a, Sivas’a çıkan ve sonra Ankara’ya, İzmir’e ulaşan yolculuğu böyle bir yolculuktu. Bu yollarda O talihi ile boğuştu kendi kaderini dokudu ve Onun kaderi, bizim kaderimiz oldu.

Mustafa Kemal’in tespit ettiği bu strateji ile 19 Mayıs 1919’da başlattığı Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, İsmet İnönü’nün emir ve komutasında 6-10 Ocak 1921’de 1. İnönü, 1 Nisan 1921’de 2. İnönü, Başkomutan Mustafa Kemal Paşa’nın emir ve komutasında 23 Ağustos – 13 Eylül 1921’de Sakarya Meydan Muharebesi ve 26-30 Ağustos 1922’de Başkomutanlık Meydan Muharebesi zaferlerini kazanan Türk Ordusu 9 Eylül 1922’de düşmanı İzmir’de denize gömerek Ülkemizi istiklal ve egemenliğine kavuşturmuştur.

Türk Ordusunun bu beklenmedik ve tahmin bile edilemeyen zaferleri, İtilaf Devletleri bilhassa İngiltere için büyük bir sürpriz olmuştur.

GÜNEŞ İMPARATORLUĞU

İngiltere Başbakanı Lloyd George, bir Güneş Tanrısı Zeus olma hayaline kapılarak Anadolu ve Ortadoğu’da, Güneşler imparatorluğu-

nu yaşatmaya ve yaymaya çalışmıştı. Ama hayal ettiği güneş tükenmişti. Emperyalizmin yakıcı güneşi Mustafa Kemal tarafından söndürüldü. Lloyd George İngiltere’de daha sonra iktidardan düştü. Bir daha da iktidara gelemedi. Sadece o değil, bir zamanlar Güneşler Ülkesi diye anılan İngiltere dünya gündeminden düştü. Eski gücünü kaybetti. L. George kendisini Anadolu’dan çıkarmaya çalışan Mustafa Kemal için İngiliz Parlamentosunun kürsüsünden; “*Yüzyılda bir dâhi yetişir, bu yüzyılın dâhisi Mustafa*

fa Kemal’dir. Mustafa Kemal’in dehasına karşı el-den ne gelir!” diyerek aczini ve çaresizliğini ifade ediyordu.

LOZAN BARIŞ KONFERANSINA KATILMAK MAKSADIYLA TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ’NİN ALDIĞI TARİHİ KARAR

Gelişen bu şartlar altında artık işgal hareketini sürdüremeyeceğini anlayan batılı emperyalist devletler, 27 Ekim 1922 günü, TBMM Hükümeti’ne Barış Konferansının 13 Kasım’da İsviçre’nin Lozan kentinde toplanmasını önerdiler. İlgili devletler, barış görüşmelerine, TBMM Hükümeti üyelerinin yanı sıra, İstanbul hükümetinden de temsilci çağırdılar. Sadrazam Tevfik Paşa’nın hiç çekinmeden “*TBMM Hükümeti ile Lozan da nasıl işbirliği yapılacağı-nı*” Ankara’dan sorması, Büyük Önder’in harekete geçmesine neden oldu. Nitekim 30 Ekim 1922 deki Meclis toplantısında Mustafa Kemal Paşa ve seksen milletvekilinin imzasını taşıyan, saltanatın kaldırılmasını içeren önerge, gündeme alındı. Karşılıklı tartışmalardan sonra 1 Kasım 1922 de Osmanlı Saltanatı kaldırıldı. Padişahlık ve Halifelik birbirinden ayrıldı. Geleceğin kendisi için hiç iyi gözükmediğini ve Türk Ulusuna hesap vereceğini anlayan Vahdettin, 17 Kasım 1922 de İngilizlere sığınarak İstanbul’dan Malta’ya kaçtı.

ATATÜRK LOZAN BARIŞ KONFERANSINI YÖNETMEK İÇİN TÜRK BAŞDELEGESİNİ NASIL TESPİT ETTİ?

Batı Cephesi Kumandanı İsmet Paşanın zaferden sonra Başkumandan tarafından Mudanya mü-

tareke Konferansına temsilci olarak atanmasından daha tabii bir şey olmazdı. Fakat mütareke imzalandıktan sonra, 16 Ekim 1922’de yanında bir general-ler heyeti ile Bursa’ya gelen Gazi Mustafa Kemal’in Bursa’daki çalışma günlerinin en beklenmedik olayı, İsmet Paşayı toplanacak sulh konferansındaki Türk Murahhaslar Heyeti Başkanı olarak seçmesidir. Hem de aynı zamanda Hariciye Vekili olarak... Gazi’nin bu kararı bizzat İsmet Paşayı da şaşırttı. Büyük Nutkunda Gazi, olayı ve İsmet Paşanın o günkü ruh halini şöyle anlatır:

“Bursa’da kaldığım günler zarfında İsmet Paşayı, Murahhaslar Heyet Reisliğini ifa edebilip edemeyeceğini, mevcut bunca malumatıma rağmen bir daha tetkik ettim. Mudanya Konferansını nasıl idare ettiğini teferruatıyla anlamaya çalıştım. İsmet Paşanın kendisine, tasavvurlarım hakkında hiçbir kelime söylemiyordum. Nihayet müspet olarak kararımı verdim. İsmet Paşanın Murahhaslar Heyeti Reisi olması için, daha evvel Hariciye Vekili olmasını münasip gördüm. Hariciye Vekili Yusuf Kemal Bey’e hususi ve gizli olarak yazdığım bir şifre telgrafta, kendisinin Hariciye Vekâletinden istifa etmesini ve yerine İsmet Paşanın intihabına bizzat delâlet etmesini rica ettim. Ankara’dan hareketimden evvel Yusuf Kemal Bey bana, Heyet-i Murahhasa Reisliği vazifesini en iyi İsmet Paşanın yapabileceğini söylemişti. Yusuf Kemal Beyden, kendisine yaptığım teklifi iyi karşılayarak gereğine tevessül ettiğine dair cevap aldım. İşte ondan sonradır ki İsmet Paşaya, emrivaki (olup-bitti) halinde, Hariciye Vekili olacağını, ondan sonra da sulh konferansına Heyet-i Murahhasa Reisi olarak gideceğini söyledim. Paşa birdenbire mütehayyir kaldı (şaşırdı). Asker olduğundan bahsederek özür diledi. En nihayet teklifimi bir emir telâkki ederek itaat etti.”

26 Ekim’de Büyük Millet Meclisi bu seçkiyi oy birliği ile kabul etti. 2 Kasım’da da Murahhaslar Heyeti seçildi ve İsmet Paşa gene oybirliğiyle Murahhaslar Heyeti Başkanı oldu. Bu suretle İsmet Paşa, Lozan için teraziye koyduğu kaderi kendisine yâr olduğu takdirde, Gazi’den sonra İkinci Adam olarak memleketin siyaset sahasında belirmiş oluyordu.

LOZAN BARIŞ KONFERANSI NASIL BAŞLADI VE NASIL SONUÇLANDI?

Lozan’da, Türk ulusunun haklarını savunacak olan bu kurulun hangi ilkeler çerçevesinde bu görevleri yapacakları önceden

saptanmıştı. Gerçekten de 14 maddeden oluşan bu ilkeler, yeni Türk Devletinin tam bağımsızlığını ve Misak-ı Milli sınırlarından kesinlikle ödün verilmesini içeriyordu.

Türk Delegeler Kurulu, 13 Kasım 1922’de toplanacak konferansa katılmak üzere zamanında Lozan’da bulundu. Lozan Konferansı, 20 Kasım 1922 Salı günü öğleden sonra saat üçte, Lozan’da Mont Benon gazinosu salonunda açıldı. Konferansın açılışını ev sahibi sıfatıyla İsviçre Konfederasyonu Başkanı Hab yaptı. Hab, salona girmeden önce bütün delegeler yerlerini almışlardı. İsmet Paşa salona, İngiltere Hariciye Nâzırı ve konferansa başkanlık edecek olan Lord Curzon’la beraber girdi. Bunlar kapıda görününce, bütün salondakiler ayağa kalktı. İsviçre Konfederasyonu Başkanı sözlerini “Yeryüzünde iyi niyetli insanlara selâm” cümlesi ile bitirdi, alkışlandı.

İsviçre Konfederasyonu Başkanının resmi açış nutkundan sonra konferansa başkanlık edecek Lord Curzon’un bir konuşma yapması gerekiyordu. Curzon konuşmasını yaptı ve ev sahibine teşekkür cümlelerinden sonra sözlerini şöyle bitirdi:

“Eğer murahhasların hepsi aynı uzlaştırıcı ruh ile çalışırsa, masa üzerine gelecek her meseleyi halletmek ve sulhu yapmak arzusu ile duygulu bulunurlarsa, gayeye varmak kolaylaşacaktır.”

Bu sözler nihayet bir temenniden ibaretti. Asıl havayı konferans çalışmaları tayin edecekti. O gün konferansın böylece ve bir tören toplantısı halinde bitmesi bekleniyordu. Fakat beklenmeyen bir çıkış oldu. İsmet Paşa söz istedi. Konuşmak için de ısrarlı davrandı. Onu bu çıkışa sevk eden ruh halinin, bu konferansın iki cepheyi temsil ettiği ve bir cepheyi

oluşturan karşıdaki davetçi devletler ise, diğer cep-
henin Türkiye olduğuydu. Karşı taraftan, hatta reis
durumunda olsa bile Curzon konuştuğundan sonra, Tür-
kiye cephesinden de bir konuşmanın gerekli olduğu
mantığıydı. Fakat İsmet Paşa'nın konuşmasının bir
tören toplantısının sınırını ve havasını aştığı ve karşı
cephe delegeleri ile, diğer dinleyiciler üzerinde elve-
rişsiz bir ruh tepkisi yaptığı anlaşılmaktadır.

Bu konuşmasında İsmet Paşa, Türkiye'nin uğra-
tıldığı haksızlıkları, Anadolu'ya saldırıları, memle-
ketteki büyük tahribatı, ıstırapları *"hala bu dakika-
da bile bir milyondan ziyade masum Türkün, Küçü-
kasya ovalarında ve yaylalarında, evsiz, ekmezsiz ve
serseri gibi dolaştıklarını"* sert bir dille hatırlatmıştı.

LOZAN KONFERANSI MÜDDETİNCE

İSMET PAŞA TÜRK HEYETİNE VE KARŞI

HEYETE NASIL BİR STRATEJİ UYGULADI?

Sivil hayata ve diplomat hayatına nasıl alıştığımı
burada kısaca anlatacağım. Birinci sefer gidişimde,
ilk görüşmelerimde tabii olarak bildiğim gibi görü-
şüyorum. Henüz bir hafta geçmedi, iki-üç gün son-
ra gözlerim fal taşı gibi açıldı. Bütün murahhasları-
mı, müşavirlerimi topladım. Onlara dedim ki: "Ba-
kın arkadaşlar, burada biz, konferansta bir heyet ola-
rak çalışacağız. Ben şimdi anlıyorum ki, bir muhare-
be meydanından çıkmış, bilmediğim bir diğer muha-
rebe meydanına girmişimdir. Ben bu meydanı tıpkı
muharebede görülen bir vazife gibi sayıyorum. Onun
usullerini tatbik edeceğim. Gece gündüz vazife yap-
mak için her birimiz her an hazır bulunacağız. Ben
burada her birinize, gece gündüz, ne vaziyette olursa
olsun vazife verebilirim. Beraber çalışabilirim. Böy-
le bir şart içine girmişizdir. Bilmeyerek yakalanmı-
şızdır. Vazifemizi bu tarzda devam ettireceğiz, bile-
siniz". Konferans çalışmalarının başladığı günlerde,
bir murahhas, zannederim Mösyö Montagna yanıma
gelerek, şimdi hatırlayamadığım bir meseleden dola-
yı protesto ettiğini söyledi. Üzerimde bir fevkalade
tesir yaptı. Derhal kendisine;

*"Mösyö Montagna, bana bak, ben protesto bil-
mem"* dedim.

"Ne bilirsin?" diye sordu.

*"Böyle protesto ettin mi, ben bir saat sonra muha-
rebeye tutuşuyoruz, deyiveririm"* cevabını verdim.

Beni protesto eden bu adam derhal ciddiyetini bı-
raktı:

"Şimdi muharebe lafını nereden çıkardın?" dedi.

Bunun üzerine şöyle konuştum:

*"Ben bütün ömrümde emir aldım ve emir verdim.
Bunun dışında protestoydu, cilveydi, böyle şeyleri
bilmiyorum"* dedim.

Mösyö Montagna ile aramızda geçen bu hadiseyi,
sivil hayata, diplomatik hayata ne kadar yabancı bu-
lunduğumu ve anlamaya istidadımın ne kadar az ol-
duğunu izah etmek için bir misal olarak söylüyorum.

Bir müddet sonra yeni hayatıma o kadar alıştım ve
o kadar yüz göz oldum ki, bana usulden bahsettik-
leri zaman, şöyle söylemek lazım, böyle konuşmak
lazım diye telkinde bulundukları zaman, bana ba-
kın derdim, sizin usul dediğiniz şey benim tatbik et-
tiğimdir. Ben nasıl tatbik ediyorsam, onu usul olarak
kabul ettiririm, merak etmeyin, diye kendilerini tes-
kin ederdim. Hulasa böyle bir rahat hale gelmişim.

Tartışmalar, görüşmeler ve hileli pazarlıklar tüm
hızla sürüyordu. Savaşta yenilen Avrupalılar, masa
başında sırtını yere getirmeye çalışıyorlardı İsmet
Paşa'nın.

Ama o direniyordu.

Hileli pazarlıkları, çevirilen dolapları ve saygın
görünen yüzlerdeki kurnazlıkları biliyordu. Age-
memnon zırhlısındaki Hüseyin Rauf Bey gibi aldan-
mıyordu.

Küçük cüssesiyle uslu bir dev gibi sakindi. Ve yine
bir deniz gibi kabarmıştı içi.

Avrupalılar bastırıyor ve savaşta kaybettiklerini
masa başında almak istiyorlardı. Ama İnönü bu oyuna
gelmedi. Toprak mücadelesinde isteneni aldı. An-
cak ekonomik ve siyasi mücadelede epeyce zorlanı-
yordu.

Lozan görüşmelerinde ABD'nin resmi temsil-
ci John Grew ve arkadaşları, İngiliz Dışişleri Baka-
nı Lord Curzon'un odasında oturmaktaydılar. Bir-
den içeri Lord Curzon girdi. İsmet Paşa'nın yanın-
dan geliyordu. Kızgın bir boğa gibiydi. Odadakilere
bir süre baktı ve kendi kendine birilerini tehdit ede-

rek odada sinirli bir şekilde dolanmaya başladı. Durmadan ter döküyor ve burnundan soluyordu. Belli ki Lord Curzon, İsmet Paşa'ya çok sinirlenmişti.

Birden bağırdı:

Dört korkunç saatten beri burada oturduk ve İsmet her sözümüze şu adi sözlerle cevap verdi:

"Bağımsızlık ve Ulusal Egemenlik!"

Odadakiler Lord Curzon'a İsmet Paşa'nın hangi konuda zorluk çıkardığını sordular. Curzon *"hukusal konuda" olduğunu söyledi. Ama İsmet İnönü "Ekonomik maddeleri de benimsemiyordu."*

Her şey bitmişti.

Curzon ıstırap ve korku içinde idi.

Türlere istediklerini imzalatamıyordu. Lord Curzon İngiltere Hükümetine ve halkına nasıl hesap verecekti? Zaten savaşta kaybetmişlerdi. Ve milyarlarca sterlin İngiliz parasını boş yere heba etmişlerdi.

Odada bulunanlar toplu halde hemen İsmet Paşa'nın yanına gittiler. İsmet Paşa ile bir saat daha konuştular. Paşa korkunç derecede yorgun görünüyordu. Ekonomik maddelerin Türkiye'yi mali ve sanayi tutsaklığına sürükleyeceğini söylüyordu. Görüşmeyi fazla uzatmadan yarıda kestikten sonra ayağa kalktı, yorgun ve bezgin bir şekilde şu sözlerle odayı terk etti.

"Kalbim ağrıyor!"

İsmet İnönü, Lozan Anlaşması'ndan sonra Mustafa Kemal'in Cumhurbaşkanlığında uzun bir süre Başbakanlık yaptı. Lozan Anlaşması bir başarıydı. Mustafa Kemal öldükten sonra Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı oldu.

KONFERANSIN BİTİMİNDE BAŞBAKAN RAUF ORBAY VE İSMET PAŞA ARASINDAKİ ANLAŞMAZLIK NASIL ÇÖZÜLDÜ?

Nihayet Temmuz ortalarında konferans sona erer. İsmet Paşa, Ankara'dan imza yetkisi ister. Fakat bu sefer de başvekil bu isteğe cevap vermez. Üç gün geçer. 18 Temmuz'da İsmet Paşa, Gazi'ye durumu bildirmek zorunda ka-

lır. Gazi'ye bu müracaatında İsmet Paşa'nın kullandığı şu cümleler, içinde bulunduğu ruh halini ve sıkıntıyı belirtmek bakımından çok dikkat çekicidir:

Eğer hükümet, kabul ettiğimiz şeyin kesin olarak reddinde direniyorsa, bunu bizim yapmamıza imkân yoktur. Düşüne düşünce benim bulduğum yol, İstanbul'daki komiserlere tebligat yapıp, imza yetkisini bizden almaktır. Bu hal de gerçi bizim için dünya yüzünde görülmemiş bir skandal olur. Fakat vatanın yüksek menfaatleri şahsi düşüncelerin üstünde olduğundan, milli hükümet kanaatini uygular.

"Hükümetten teşekkür beklemiyoruz. İşlerimizin muhasebesi, millete ve tarihe bırakılmıştır."

Fakat hükümet hâlâ kararsızdır. Ama geciken cevabı, Gazi artık kendisinin bildirmesi gerektiğini anlar. Şu telgrafi çeker:

Ankara 19/VII/1339 (1923)

Lozan'da İsmet Paşa Hazretlerine,

"18 Temmuz 1339 tarihli telgrafnamenizi aldım. Hiç kimsede tereddüt yoktur. İhraz eylediğiniz (kazandığınız) muvaffakiyeti en sıcak ve samimi duygularımızla tebrik ederek, usulen vaz'ı imza olunduğunun (imzalandığının) bildirilmesine muntazırız kardeşim."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi

Başkumandan

Gazi Mustafa Kemal"

Görülüyor ki, Lozan'da Türk Murahhas Heyeti Reisine, hükümetin bildirmesi lazım gelen imza yetkisini, Gazi biraz da özel ve hatta gayri resmi hava taşıyan bu telgrafi ile bildirmiş olur. İsmet Paşa Lozan'da, Gazi'den aldığı bu yetkiyi kullanmıştır.

Böylece büyük hesaplaşma bitmiştir. Bu sonuçta da ağırlığını teraziye koyan Mustafa Kemal'in rolü ve sorumluluk kabul derecesi, onun diğer işlerinde olduğu gibi, bu büyük hesaplaşmaya da kendi damgasını vurur.

İsmet Paşaya gelince? O, Lozan'da hayatının, belki de en büyük kozunu oynadı. Sekiz ay süren çetin, pürüzlü, tehlikeli bir yolun hem şerefli, hem mihnetli mücadelesini yaşadı. Nihayet düzlüğe çıktığı zamanki duyguları, geçtiği yolun bu mihnetlerini ne güzel canlandırır. Şu telgrafi okuyalım:

Lozan 20 Temmuz 1339 (1923)

“Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine,

Her dar zamanımda, Hızır gibi yetişirsin. Dört beş gündür çektiğim azabı tasavvur et. Büyük işler yapmış, yaptırmış bir adamsın. Sana bağlılığım bir kat daha artmıştır. Gözlerinden öperim, pek sevgili aziz kardeşim, aziz şefim.

İsmet”

**LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI NASIL DOĞDU?
YENİ TÜRK DEVLETİ NASIL VE NE GİBİ
ŞARTLAR ALTINDA LOZAN'A GİTMİŞTİ?
SINIRLARIN ÇİZİLİŞİNİ DİĞER İMZA
EDENLERLE HAKLARININ EŞİTLİĞİNİ
NASIL ONAYLATABİLDİ?**

1) Bir devletin sınırları, onun kudretine bağlıdır. Sınırlar üzerine münakaşa olunmaz. Onlar kendiliklerinden kuvvete dayanılarak kabul olunur. Türk Milleti, sınırlarını gerçek şekilde çizebilmek için Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra dört yıllık savaş ve gayrette bulunmaya mecbur oldu. Lozan'da Türk Milletinin fiilen kazandığını kağıt üzerinde tespit etmiş oldu.

2) Hakların eşitliğini, biz Türkler, hakiki olarak Mudanya'da elde etmiştik. Lozan'da her iki taraf başka başka hak anlayışlarıyla birbiri karşısında bulunuyordu. Fakat hepsinin birbiriyle ölçülebilecek hakları vardı.

3) Bilhassa Lozan'dan sonra ve antlaşmanın uygulanması devresindedir ki, hükümlerinin tam meşruluğunu görüyoruz. Zira Türklerin, bağımsızlıklarına karşı besledikleri sarsılmaz bir inançla elde ettikleri bu antlaşma, Müttefikler tarafından ancak bir geçit olarak telakki edilmişti. Zaman, Türklerin imanlarının doğruluğunu gösterdi, diğerlerinin tahminlerini de boşa çıkardı.

Diyebiliriz ki Lozan Antlaşması ile geleceğini temin için kahramanca çarpışmış olan Türk Ulusunun hakları tanınmıştır. Bu itibarla antlaşma, insanlık ve uygarlık için hakkın, haksızlık üzerine çaldığı ve daima çalacağı galebenin bir ifadesini teşkil eder. Lozan Antlaşması Türk bağımsızlığının bir zaferidir.

SONUÇ OLARAK

Atatürk, bu antlaşma için şöyle der:

“Bu antlaşma, Türk ulusuna karşı, yüzyıllardan beri hazırlanmış ve Sevr antlaşmasıyla tamamlandığı sanılmış, büyük bir suikastın çöküşünü anlatan bir belgedir. Osmanlı dönemi tarihinde benzeri görülmemiş bir siyasal zafer eseridir.”

Lozan, devletlerarası hukuk açısından dünya savaşını sona erdiren antlaşmaların sonuncusudur. Türkiye açısından, Kurtuluş Savaşının sonunda imzalanan, Osmanlı İmparatorluğu'nu tasfiye eden ve yeni Türkiye'nin kuruluşunu onaylayan bir barış antlaşmasıdır. Savaş sonrasında yenilenlerin yenilenlerle imzaladığı antlaşmaların ağırlığı göz önünde bulundurulursa Lozan'ın önemi çok daha iyi anlaşılır. Lozan'a danışman olarak katılan ve antlaşmanın 10. yılında bu antlaşmanın oldukça kapsamlı bir araştırmasını yapan M. Cemil (Bilsel) Lozan'ı savaş sonrası imzalanan antlaşmalarla karşılaştırdıktan sonra şu yargıya varmaktadır: *“ilim adamları için doğruyu aramak ve doğruyu söylemek ilme ve tarihe karşı borçtur. Hiç kimseye hoş görünmek fikriyle değil, sırf okuduklarımdan ve gördüklerimden anladığım tarihin ve hakikatin önünde söylüyorum: İsmet Paşa Lozan'da memlekete büyük hizmet etmiştir. Lozan Avrupa'nın göbeğinde, muahedesiyle de, zabıt-*

larıyla de, tatbikleriyle de onun adına dikilmiş edebi abidedir. Lozan dahil olarak bütün kurtuluş, Gazi Mustafa Kemal'in abidesi olduğu gibi.”

Lozan'ın bir “imtihan” olduğunu belirten İnönü, anılarında bu sınavın önemini şöyle belirtmektedir:

“Mudanya Mütarekesinden sonra Lozan Konferansı, milletimizin Avrupa ortasında davet olunduğu büyük bir imtihandır. Türkiye medeni alem ortasında, davasını açık ve kesin olarak izah ve müdafaa edecek medeni ve siyasi bir seviyede midir? Acaba oradaki manzara Anadolu dağlarında şu veya bu tesadüfün veya Türkiye'ye hasım devletler tarafından işlenen şu veya bu hatanın tesadüfî neticesi midir? Yoksa bir milletin belli bir hedefe doğru girdiği şuurlu bir mücadele midir? Lozan imtihanında işte bu suallerin cevabı verilmiştir.”

Bu onur ve gurur dolu günleri bizlere yaşatan başta ulu önder Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK ve silah arkadaşları ile Ulusal Kurtuluş Savaşı'na katılan

şehit ve gazilerimizi saygı, minnet ve rahmetle anıyoruz. Ruhları şad olsun!

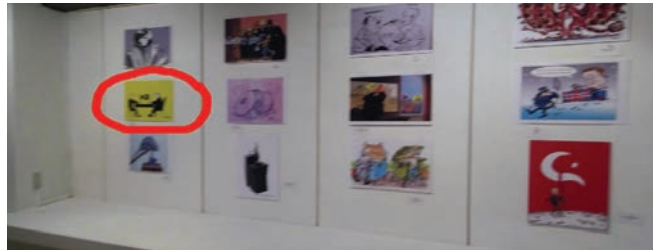
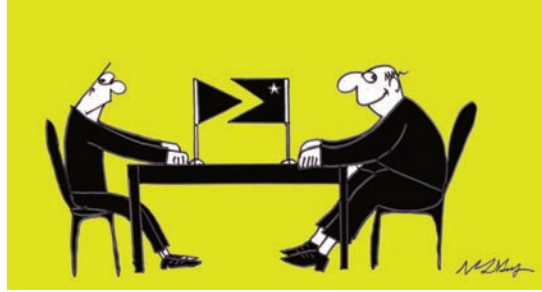
KAYNAKÇA:

1. ATATÜRK HAKKINDA HATIRA VE BELGELER
PROF. DR. AFET İNAN
2. İSMET İNÖNÜ HATIRALAR SABAHATTİN SELEK
3. TEK ADAM C.3 ŞEVKET SÜREYYA AYDEMİR
4. CUMHURİYET C.1 TURGUT ÖZAKMAN
5. İHANET BASINI AYDIN KELEŞOĞLU
6. İNÖNÜ VE YAKIN TARİH SIRLARI KAHRAMAN
YUSUFOĞLU

*Em. Kur. Kd. Alb.

TESUD Adana Şb. Üyesi

KARİKATÜR

► Mehmet Saim BİLGE*

TESUD Çankaya Üyesi Em. Alb. Mehmet Saim BİLGE'nin;

24-31 temmuz 2017 tarihlerinde Japonya'nın başkenti Tokyo'da açılan uluslararası karikatür sergisinde dünyanın çeşitli ülkelerinden katılan 190 karikatüristle birlikte karikatürü sergilenmiştir

Kendisini TESUD Ailesi olarak kutluyor, başarıların devamını diliyoruz.

* Em. P. Alb.

TESUD Çankaya Şb. Üyesi

www.roketsan.com.tr

©ROKETSAN GMD.PG-0100-1980-18/325

Roket ve füze tasarımı, geliştirilmesi ve üretimi konularında lider bir kurum olan Roketsan, ürünleri ve teknolojik altyapısını dost ve müttefik ülkelere sunmaktan gurur duyar.

ROKETSAN A.Ş. TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNİ GÜÇLENDİRME VAKFI'NIN BİR KURULUŞUDUR.

43 YIL SONRA MEZARLARI OLAN ŞEHİTLERİMİZ...

İlk kez o toplu mezarı gördüğümde tarih Eylül 1974'ü gösteriyordu. 1974'te Kıbrıs'ta katıldığım savaş sona ermiş, adada hayattan geriye ne kaldıysa; savaş sonrasının yaraları onlarla sarılmaya başlanmıştı...

Savaş sona ermişti ama savaşın o acımasız yüzünde yaşananlar yavaş, yavaş ortaya çıkıyordu! Nice insanlık ayıpları, dramları ve utançlarıyla...

İşte o süreçte bulunan 'o toplu mezar' adada Rumların gerçekleştirdiği insanlık ayıbının, suçunun en çarpıcı olanıydı.

Çünkü bu toplu mezarda;

15 Ağustos 1974 tarihinde eli kanlı E.O.K.A Rum çetesine mensup alçaklarca katledilen 3 köy halkından bölgeyi terk edemeyen çoluk, çocuk demeden öldürülen yüzlerce Kıbrıs Türkünün cansız bedeni bulunmuştu...

En küçüğü 16 günlük Selden bebek, en büyüğü 95 yaşındaki Hüseyin Osman'dı. Tam 126 cansız beden...

Bu insanların tek bir suçu vardı! O da Türk olmalarıydı.

Muratağa - Atlılar - Sandallar köylerinde yaşanan bu insanlık dramında; bu insanlarımız bebek, çocuk, kadın, genç, yaşlı demeden, eli kanlı E.O.K.A canilerince kurşuna dizilmişler, çoğu da diri diri o toplu mezara gömülmüşlerdi.

Bu katliam çukuru, bölgede dolaşan bir çoban (adı; yanılmıyorsa Hüseyin idi) tarafından bulunmuş ve hemen bölgedeki Türk komutana haber verilmesi sonrasında, bölgeye davet edilen BG (barış gücü) nezaretinde bu toplu mezar açılmıştı...

O tarihte adanın pek çok yerinde bu toplu mezar gibi içimizi dağlayan, insan olan herkesin yüreğini yaralayan pek çok insanımızın alçakça katledildiğini gösteren mezarlar bulundu.

Kimileri tanındı, kimileri tanınmadı. Pek çok Kıbrıs Türk'ünden ise haber dahi alınamadı. Çünkü insanlıktan nasibini almamış o insan kasapları tarafından, suçu sadece Türk olan bu insanlarımız; bir gece evinden alınır, ya da günün bir saatinde Rum çeteleri tarafından yolu kesilir, sonrasında yaşanan ise bir bilinmezlik olurdu...

Adada yaşanan bu insanlık dramının nasıl acılar barındırdığını, özellikle Kıbrıs Türk'üne uygulanmak istenen bu soykırımın (Bk. Acritas planı) ne olduğunu; o tarihten tam 36 yıl sonra kaleme almış olduğum "Tarihten Gelen Çılgılık" isimli kitabımı hazırlarken öğrenmiştim.

► **Atilla ÇİLİNGİR***

Çünkü o vatan topraklarımızda 1955-1974 yılları arasında Rumların yapmış olduğu benzer katliamları yaşayan 20 Kıbrıs Türk ailesiyle yapılan röportajları anlatan kitabımda bu gerçek tüm çıplaklığı ile ortaya konulmuştu. (Bk. "Tarihten Gelen Çılgılık" Derin Yayınları- Atilla Çilingir, 2010)

Ama bu insanlık suçunu işleyenlerin gerçekleştirdikleri katliamlara maruz kalan öylesine masum, öylesine küçük bir beden, minicik bir bebek vardı ki! Adı; Selden Faik'ti. Onu hiç ama hiç unutamadım. O henüz 16 günlüktü, ağzı ana sütü kokan bir melekti. Ama o caniler bu küçücük meleğe de kıymaktan çekinmemişlerdi...

Bu küçücük yavrumuz da 15 Ağustos 1974 tarihinde Muratağa Köyünü basan Rum çeteleri tarafından annesi ve diğer iki ablasıyla birlikte katledilmişti.

Bu nasıl bir insanlık ayıbyıdı? İnsan olan böylesine bir alçaklığı nasıl yapardı?

2010 yılının Mayıs ayında;

Eşi Mualla Faik ve diğer iki kızı (Gülten 4 yaşında, Özlen 2 yaşında) Rumlar tarafından katledilen 16 günlük Selden bebeğin babası Ali Osman Faik'in yaşadığı eve giderek, kendisiyle görüşmüştüm. Canından canlar koparılan o acılı babanın, 21 Ağustos 1975 tarihinde toplu mezarın açılışı sırasında hissettiklerini anlattığım "Tarihten Gelen Çılgılık" isimli kitabımdaki röportajından (Bk. Sayfa 122-131) aynen alıntılarla kısa bir bölümünü bilginize sunuyorum:

".....en sonunda Rum'un yapmış olduğu o katliamın çukurunu, insanlarımızın şehit edildikleri yeri bulmuştuk! Köyümüzün ar-

kasında sazlık bir yer vardı! İnce patika bir yol gidiyordu! İşte buraya gömülmüşlerdi. Ama kazma kürekle çıkarılacak gibi değillerdi! Toprak içindeki canlarla birlikte kaynamış, sanki beton olmuştu! Mağosa'dan dozer istedik! Dozer geldikten sonra sabah, sabah gittik çukuru açmaya...

Zaten önce biz çıkaramamıştık bu cesetleri! Askerimize haber vermiştik. Askerde dozer ile çukurun altından alarak, cesetleri çıkarmaya başladığında, esas orada çok etkilenmiştim. Bu katliam çukurundan benim canlarım da dâhil yüzlerce suçsuz beden çıktı. Rum canileri tarafından katledilen onca insan... Ve sadece Türk oldukları için yaşlı, genç, çoluk, çocuk demeden ortadan kaldırılan insanlar. Üçer üçer elleri bağlanmış çocuklar! Çukurun içine çökmüşler, öyle oturur gibi dururlar.....**.....O anı yaşayacağıma ölseydim daha iyiydi..."**

Ali Osman Faik; bir insanın yaşayabileceği en büyük acıyı yaşamıştı. Bu büyük acıyı anlatırken zaman, zaman gözleri uzaklara dalıyor, bazen de böylesi bir acıyla dağlanan yüreğindeki isyan; buğulanan gözlerinde hiddete dönüşüyordu...

Bu acılı babayı daha fazla üzmeden, o zaman keskinde yanından ayrıldığımızda; geride sadece büyük bir insanlık dramı kalmıştı.

Ancak gerçek olan bir şey vardı ki, bundan 43 yıl önce yaşanan o vahşetin en önemli tanığı olan Ali Osman Bey, o gün yaşadığı bu olayı anlatarak tarihe çok önemli bir not düşmüştü.

O katliam çukurundan çıkarılan şehitlerimizin tanınmayacak haldeki bedenleri, sıcak Kıbrıs şartlarında bekletilmeden o köylerin yakınında ihdas edilen iki şehitliğimize yine toplu olarak gömülmüştü.

Ancak bundan iki yıl önce Lefkoşa'daki Türkiye Büyükelçiliğimizin katkılarıyla, o şehitliklerdeki mezarlar yeniden açıldı, DNA testleriyle kimlik belirleme çalışmaları yapıldı. (o süreçte Rum basını o katliam çukurundan çıkan bedenlerin Rum vatandaşlarına ait olduğunu iddia edecek kadar bu tarihi gerçeği de çarpıtmışlardı..) İskelet bütünlükleri sağlanan, kimlikleri belirlenen ilk dört şehidimiz (aynı aileden Ayşe Süleyman, Zalihe Süleyman, Dilnevaz Süleyman ve Güldane Mehmet) Türk Bayrağına sarılı tabutlar içinde 15 Ağustos 2017 tarihinde, katliamın 43'ncü yıl dönümünde K.K.T.C sivil ve aske-

ri devlet erkânı ile şehit yakınlarının katıldığı cenaze namazının ardından, yapılan askeri törenle bu defa kendi mezarlarında toprağa verildiler.

Bu acıları çok iyi anlayan bir Kıbrıs Gazisi olarak tek dileğim; geride kalan o katliam şehitlerimizin de kendilerine ait bir mezarın olmasıdır.

Değerli okur;

Bu yazıyı kaleme almamın nedeni; tarihin derinliklerinde kalan o acılı dönemi deşmek, o acıları yaşayan insanlarımızı üzmemek değil; tam tersine savaşın o acımasız yüzünü bilen, Kıbrıs'ta o katliamları yaşayanların acılarını kitap haline getiren bir yazar olarak, bir kez daha tarihe not düşmektir.

Özellikle günümüz Kıbrıs müzakerelerinde oldukça kritik bir sürecin yaşandığını, Rumların bir kez daha müzakere masasını devirip, görüşmeleri terk ettiğini unutmadan.. Adada dili, dini, yaşam tarzı, gelenekleri tamamen birbirine zıt iki toplumun; ada geleceğinde müşterek bir hayat biçiminin planlamasını yapan siyasilerin; Kıbrıs'ın yakın tarihinde yaşanan böylesine acılı bir sürecin halen devam ettiğini, akıbeti hala bilinmeyen binlerce Kıbrıs Türkünün böylesi katliam çukurları bulundukça, yaşanan/yaşanacak toplumsal travmayı iyi değerlendirmeleri gerekir.

Ve bugüne değin Kıbrıs Rum Kesiminde göreve gelen hiçbir Rum yönetimi, Rum toplumunu temsil eden siyasileri, neredeyse yarım asır önce eli kanlı Rum çetelerinin işlemiş oldukları bu cinayetler nedeniyle ne bir soruşturma yapmış, ne de konuyu insan hakları mahkemesine taşıyanlara yanıt vermiştir.

Tarihin yazıldığı bazı defterler vardır. O defterlerle konu olan gerçekler, günü geldiğinde o tarihi yaşayan ve yaşatanlarca sorgulanır, sonuç alınır ve o defter bir daha açılmamak üzere kapanır.

Ama bazıları ise hep açık kalır!

Hele ki, o defterin başında "Kıbrıs Türk'üne Uygulanmak İstenen Soykırım" yazılı ve bugüne kadar, bu insanlık suçunu işleyen Rum'lar; uluslararası yargı karşısında değil hesap vermek, en azından bu utançlarını kabul ederek, Kıbrıs Türk'ünden özür dahi dilememişlerse.

**Em. Yb.*

 Kıbrıs Gazisi
www.atillacilingir.com

TESUD GENEL MERKEZ ETKİNLİKLERİ

Büyük Zaferin 95. yılı

► **TESUD Basın Yayın Başkanlığı**

Türkiye Emekli Subaylar Derneği, Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün önderliğinde Türk Ordusunun kazandığı Büyük Zaferin 95. yılında, tüm il ve ilçelerde düzenlenen bayram kutlamalarına katılmıştır.

Bu kapsamda; Ankara'da Anıtkabir ziyareti yapılmış ve Yüce Atamızın huzuruna çıkılmıştır.

GAZİTEPE'den ŞUHUT'a Zafer Yürüyüşü düzenlenmiştir

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün önderliğinde Türk Ordusunun başlattığı Büyük Taarruz ve düşmanın İzmir'de denize dökülmesi ile kazanılan büyük zaferin 95. yılında, "BAŞKOMUTAN'ın İZİNDE SAKARYA'dan İZMİR'e" Projesi kapsamında GAZİTEPE'den ŞUHUT'a Zafer Yürüyüşü düzenlenmiştir.

Toplam 226 km olan yürüyüş, 21 Ağustos sabahı Polatlı Gazitepe'den başlamış ve günde 45-50 km. yürünerek 25 Ağustos'ta Afyon Şuhut'ta Atatürk Evi önünde sona ermiştir.

26-30 Ağustos Zafer Haftası ve Atatürk'e Saygı Tırmanışı yapılmıştır

Türkiye Emekli Subaylar Derneği (TESUD) Doğa Sporları Topluluğu (TESUDDOST) tarafından her yıl gerçekleştirilen "30 Ağustos Zafer Tırmanışı", bu yıl "26-30 Ağustos Zafer Haftası ve Atatürk'e Saygı Tırmanışı" adıyla 26 Ağustos'ta Işık Dağı (2034)'na yapılmıştır.

Bu maksatla; 26 Ağustos sabahı erken saatlerde Ankara'dan Kızılcahamam'a intikal edilmiş, 09.00'da tırmanışa başlanmış, 12.00'da zirveye varılmış, tırmanışının tamamlanmasından sonra Ankara'ya dönmüştür.

Toplam 12 kişinin katıldığı "Zafer Haftası ve Atatürk'e Saygı" Tırmanışında; Büyük Taarruz'un 95. ve Malazgirt Zaferinin 946. yıldönümü coşkuyla kutlanmış, başta Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK, silah arkadaşları ve Sultan Alparslan olmak üzere, bu vatan için canını vermiş aziz şehitlerimiz rahmet ve minnetle anılmıştır.

25-26 Ağustos gecesi Afyon Çakırözü köyünden Kocatepe'ye yapılan Zafer Yürüyüşü

26-30 Ağustos Zafer Haftası faaliyetleri kapsamında 25-26 Ağustos gecesi Afyon Çakırözü köyünden Kocatepe'ye yapılan Zafer Yürüyüşü'ne iştirak edilmiştir.

Zafer Yürüyüşüne Ankara ve diğer il ve ilçelerden çok sayıda ruhu ve aklı genç üyemiz ve meslektaşımız katılmış, 18 kilometrelik Zafer Yolu büyük bir coşku ve heyecanla yürünmüştür.

KKTC Silahlı Kuvvetler Günü kutlandı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Güvenlik Kuvvetleri Askeri Ataşesi Piyade Kurmay Albay Akın Örsdemir tarafından KKTC Silahlı Kuvvetler Günü münasebeti ile 01 Ağustos 2017'de Gazi Orduevi'nde bir resepsiyon verilmiştir.

Kıbrıs'ın Türkler tarafından fethinin 446'ncı, Türk Mukavemet Teşkilatı (TMT)'nin kuruluşunun 59'uncu ve KKTC Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığının 41'inci kuruluş yıldönümlerinin bir arada kutlandığı 1 Ağustos Toplumsal Direniş Bayramına Türkiye Emekli Subaylar Derneği Temsilcileri ile birlikte çok sayıda davetli katılmıştır.

Albay Örsdemir, resepsiyonun açılış konuşmasına; Kıbrıs Türkü'nün özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinin altyapısını kuran Yüce Türk Milleti'nin ve onun kahraman evlatlarının sarsılmaz güç ve desteğiyle kurulan Türk Mukavemet Teşkilatı'nın mensubu olmaktan

daima gurur duyduklarını ifade ederek başlamıştır. "Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı'nın kuruluşunun ve ayrıca bundan 446 yıl önce bizlere yurt olarak emanet edilen toprakların fethinin yıl dönümünü aynı günde yaşamamızın gurur ve mutluluğunu yaşıyoruz." diyen Albay Örsdemir, konuşmasının devamında, Kıbrıs'ta yaşanan tarihi gelişmelerin, TMT'nin ve Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığının kuruluşunun kısa bir özeti yapılmıştır.

Albay Örsdemir konuşmasını; "Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı, dün olduğu gibi gelecekte de Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığı ile birlikte, barışı korumak ve Kıbrıs Türkü'nü yok etmek isteyenlerin karşısında, aşılmaz bir güç olarak durmaya devam edecektir. 3 ayrı önemli tarihin yıldönümünü kutladığımız bu anlamlı günün vesilesiyle, vatanları uğruna şehitlik ve gazilik mertebesine ulaşan Mehmetçik ve mücahitlere binlerce şükranlarımızı sunar ve onların manevi huzurlarında saygıyla eğiliriz." diyerek tamamlamıştır.

Doğa Yürüyüşü;

*Türkiye Emekli Subaylar Derneği (TESUD) Doğa Sporları Topluluğu (TESUDDOST) tarafından;
02 Temmuz 2017 Pazar günü Emekli Dede Tepe (2055m)'de , 18-25 Temmuz tarihleri arasında Karadeniz Kaçkar Dağları 'nda doğa yürüyüşü etkinliği yapılmıştır.*

“Zeybekname” ve “Vatanını Sevmeyen Aşkı Ne Bilir” isimli kitapların tanıtım ve imza etkinliği düzenlenmiştir.

İlk Kurşun Haber Sitesi 'nin değerli gazeteci yazarları Güneş ERKUL ve Şahin Efe YILMAZ'ın katılımıyla 23 Haziran 2017 Cuma günü TESUD Genel Merkezinde “Zeybekname” ve “Vatanını Sevmeyen Aşkı Ne Bilir” isimli kitapların tanıtım ve imza etkinliği düzenlenmiştir.

Etkinlikte; Efelik Ruhu Projesini tanıtan bir videonun izlenmesinin ardından, önce TESUD Genel Başkanı Em. Hava Korgeneral Erdoğan Karakuş katılımcılara hitaben bir konuşma yapmıştır.

Daha sonra, Güneş Erkul ve Şahin Efe Yılmaz katılımcılar için kitaplarını imzalamışlardır.

Etkinlik sonrasında TESUD Genel Başkanı Erdoğan Karakuş'a teşekkür belgesi takdim edilmiştir.

TESUD Genel Merkezi tarafından düzenlenen Eskişehir gezisi

Çankaya Belediye Başkanlığının sağladığı olanaklarla Ankara'daki TESUD Üyeleri için günübirlik Eskişehir gezisi planlanmış ve uygulanmıştır. Çankaya Belediye Başkanlığına destekleri için teşekkür ediyoruz.

19 Eylül Gaziler Günü nedeniyle tören düzenlenmiştir.

19 Eylül Gaziler Günü nedeniyle Ulus Atatürk Anıtı önünde saat 11.00'da yapılan törene iştirak edilmiştir. Törenden sonra; dört asker kökenli dernek ile birlikte üyesi olduğumuz WVF (Dünya Veteranlar Federasyonu) ile koordineli olarak kısa mesafeli bir yürüyüş gerçekleştirilmiştir. Yürüyüş ile ilgili haberler WVF'nin Eylül Bülteninde yayınlanmıştır.

TESUD Üyeleri CIOR Yabancı Dil Kursu için Polonya'daydı

1. TESUD'un da üyesi olduğu CIOR (Interallied Confederation of Reserve Officers: Müttefikler Arası İhtiyat Subayları Konfederasyonu) Yabancı Dil Akademisi tarafından her yıl düzenlenen kurslar bu yıl 17-28 Temmuz 2017 tarihleri arasında Polonya'nın Gdynia liman şehrinde düzenlenmiştir.

2. Geçen yıl düzenlenen İngilizce kursuna beş üyemiz, bu yıl düzenlenen kursa ise üç üyemiz (Em. Alb. Sedat Türker, Em. Alb. E. Ozan Odabaş, Em. Alb. Cebbar Çalışkan) katılmıştır.

3. 2018 yılında aynı kurslar İspanya'da düzenlenecektir.

4. CIOR yabancı dil kursları , her yıl farklı bir ülkede olmak üzere, Temmuz ayında düzenlenmektedir.

5. Kurslar iki hafta sürelidir.

6. Kurslar İngilizce ve Fransızca dillerinden verilmektedir. Kursun başında seviye (başlangıç, orta ,iyi) belirleme sınavı yapılmaktadır.

7. Kurslarda ana dili İngilizce veya Fransızca olan

gönüllü öğretmenler görev yapmaktadır.

8. Kurslardan yararlanmak için TESUD üyesi olmak şarttır.

9. Kurs ücreti kurs başlarken elden toplanmaktadır. 2017 yılında kişi başı 380 avro olan kurs ücreti her yıl değişebilmektedir. Bu ücrete iki hafta süresince yemek, barınma, eğitim, havaalanında karşılama ve uğurlama, yapılacak turistik tanıtım gezileri dahildir.

10. Her türlü gidiş ve geliş masrafları kişilerin kendilerine aittir.

11. Kurs yerleri eşlerin de beraber kalmasına elverişli değildir.

12. Yetişkin çocuklar ve eşler bu kurslara katılamamaktadır.

13. Daha önce bu kursa katılmış olanlar tekrar katılabilirler.Nitekim, bu yıl kursa katılanlardan ikisi kursa ikinci kez katılmışlardır.Ancak, öncelik hiç katılmayanlardır.

TESUD'u Ziyaret

Kara Kuvvetleri Eski Komutanı Orgeneral Salih Zeki ÇOLAK 27 Eylül 2017 Çarşamba günü TESUD Genel Merkezini ziyaret etmiştir.

TESUD ŞUBE ETKİNLİKLERİ

► TESUD Rasimpaşa Şube

► TESUD Marmaris Şube

► TESUD Basın Yayın Başkanlığı

TESUD Rasimpaşa Şubesi tarafından; 16 yıldır her bayram ve yılbaşında şehit aileleri ziyaret edilmektedir.

Bu Kurban Bayramında da Şube Başkanı, Denetleme Kurul üyesi Hv. Alb. Adil GÜR ve Koro Şefi Sayın Nisa GÜRTUNA tarafından beş şehit ailesi ziyaret edilmiştir.

TESUD Rasimpaşa Şubesi tarafından; Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün Gazilik unvanı aldığı ve gazilerimize şükranlarımızı sunduğumuz 19 Eylül'de; İstanbul Valiliği, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve 1. Ordu Komutanlığı ziyaret edilmiş, Taksim'de çelenk koyma merasimi düzenlenmiştir.

Atatürk'ün Marmaris'e gelişinin 82'nci yıldönümü TESUD Marmaris şubesi tarafından kutlanmıştır.

30 Ağustos Zafer Bayramı

TESUD Şubeleri 30 Ağustos Zafer Bayramı nedeniyle düzenlenen etkinliklere katılmışlardır.

19 Eylül Gaziler Günü

TESUD Şubeleri 19 Eylül Gaziler Gününde düzenlenen etkinliklere katılmışlardır.

YÜCE TÜRK ULUSUNUN, MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN ÖNDERLİĞİNDE KAZANDIĞI 30 AĞUSTOS ZAFERİNİN 95. YILI KUTLU OLSUN

► TESSAM*

“30 Ağustos Zaferi, Türk Tarihi'nin en önemli dönüm noktasıdır. Ulusal tarihimiz çok büyük, parlak zaferlerle doludur ama Türk Ulusu'nun burada kazandığı zafer kadar kesin sonuçlu, yalnız bizim tarihimize değil, dünya tarihine yeni bir akım vermekte kesin etkili bir meydan savaşı hatırlamıyorum. Besbelli ki yeni Türk Devleti'nin, genç Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli burada sağlamlaştırıldı, ölümsüz yaşayışı burada taçlandırıldı. Bu alanda akan Türk kanları, bu göklerde uçuşan şehit ruhları, devletimizin, cumhuriyetimizin ölümsüz koruyucularıdır.”

Mustafa Kemal Paşa-1924

Saldırı (Taarruz) Kararı

Büyük Taarruz; Kurtuluş Savaşı'nda Türk Ordusunun emperyalist güçlere son ve kesin darbeyi vurmasını sağlamak ve Anadolu'dan atmak için planlanan bir saldırı (taarruz) harekâtıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kendisine dördüncü kez Başkomutanlık yetkisi verilen Mustafa Kemal Paşa, Sakarya Savaşı'nın kazanılmasının ardından büyük bir saldırı harekâtıyla düşmanın tamamen yok edilmesini planlamış, bu çerçevede saldırı kararını Haziran ayında almış ve hazırlıklar gizli olarak yürütülmüştür. Büyük Taarruz 26 Ağustos 1922'de Afyon'da başlamış, düşman birliklerinin Mustafa Kemal Paşa'nın bizzat idare ettiği Dumlupınar Meydan Muharebesi'nde imha edilmesi ile Türk Ordusunun zaferiyle sonuçlanmıştır.

Her safhasıyla düşünülmüş, planlanmış,

hazırlanmış, idare edilmiş ve zaferle sonuçlandırılmış olan bu harekâtı ulu önder Mustafa Kemal Atatürk Nutuk'ta şöyle anlatıyor.

“Gerçekte ordumuz, eksiklerini tamamlamak üzereydi. Ben, daha Haziran ortalarında saldırıya karar vermiştim. Bu kararımı yalnız Cephe Komutanı ile Genelkurmay Başkanı ve Milli Savunma Bakanı biliyorlardı.

Efendiler, artık büyük saldırıdan söz etmek zamanı geldi. Bilirsiniz ki, Sakarya Meydan Savaşı'ndan sonra düşman ordusu büyük ve kuvvetli bir grupla Afyonkarahisar-Dumlupınar arasında bulunuyordu. Bir başka kuvvetli grubu ile de Eskişehir bölgesinde idi. Bu iki grup arasında yedek kuvvetleri vardı. Sağ yanını, Menderes bölgesinde bulundurduğu kuvvetlerle, sol yanını da İznik Gölü'nün kuzey ve güneyindeki kuvvetleriyle koruyordu. Denilebilir ki, düşman cephesi Marmara'dan Menderes'e kadar uzanıyordu.

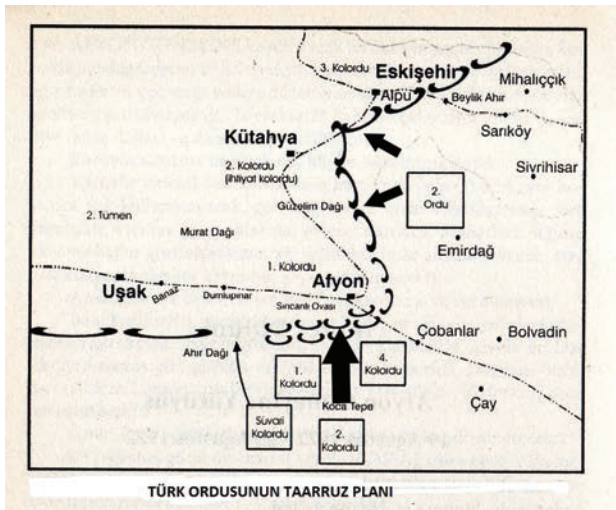
Düşman ordusunun kuruluşunda üç kolordu ve birtakım bağımsız birlikler bulunuyordu. Üç kolordusunda on iki tümen vardı. Bağımsız birlikleri de ayrıca üç tümene eşitti. Biz, Batı Cephesindeki kuvvetlerimizi iki ordu olarak örgütlemiş ve düzenlemiştik. Bundan başka, doğrudan doğruya cepheye bağlı örgütlerimiz de vardı. Bizim bü-

tün birliklerimiz on sekiz tümen idi. Bundan başka, üç tümenli bir süvari kolordumuz ve ayrıca daha zayıf mevcutlu iki süvari tümenimiz vardı. Kuruluşları birbirinden farklı olan iki düşman ordu karşılaştırılırsa, iki tarafın insan ve tüfek güçleri aşağı yukarı birbirine denk bulunuyordu. Yalnız, Yunan ordusu, makineli tüfek, top, uçak, taşıt, cephane ve teknik gereç bakımından daha üstün bir durumdaydı. Öte yandan bizim ordumuzun da süvari sayısı bakımından üstünlüğü vardı.

Saldırı Planımızın Esasları

Düşündüğümüz, ordularımızın ana kuvvetlerini düşman cephesinin bir kanadında ve elden geldiğince dış kanadında toplayarak, yok edici bir meydan savaşı yapmaktı. Bunun için uygun gördüğümüz durum ana kuvvetlerimizi düşmanın Afyonkarahisar yakınlarında bulunan sağ kanat grubu güneyinde ve Akarçay ile Dumlupınar karşısına kadar olan yerde toplamaktı. Düşmanın en hassas ve önemli noktası orası idi. Çabuk ve kesin sonuç almak, düşmanı bu kanadından vurmakla olabilirdi.

Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa ve Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa, bu bakımdan gerektiği gibi incelemeler yapmışlardı. Hareket ve saldırı planımız çok önceden saptanmıştı.

Saldırıya Hazırlık Emri

Ordunun hazırlıklarının tamamlanmasını ve saldırının çabuklaştırılmasını emrettikten sonra, Batı

Cephesi Komutanı 6 Ağustos 1922'de ordularına gizli olarak saldırıya hazırlık emri verdi.

Yaptığımız bir toplantıda iç ve dış durum ile askeri durumu görüşüp tartıştıktan sonra, saldırı konusunda Bakanlar Kurulu ile görüş birliğine vardık.

Önemli başka bir sorun daha vardı. Muhafifler, ordunun çürüdüğü, kıpırdayacak durumda olmadığı; böyle karanlık ve belirsizlik içinde beklemenin yıkımla sonuçlanacağı yolundaki propagandalarını iyice kızıştırmışlardı. Gerçi, Mecliste bu görüş akımının yaptığı yankılar, düşmanlardan çok gizlemek istediğim savaş planı bakımından yararlı idi. Ama bu olumsuz propaganda en yakın ve en inançlı kişiler üzerinde bile kötü etkiler yapmaya başlamış, onlarda da kararsızlıklar uyandırmıştı. Onları da pek yakında yapacağım saldırı konusunda ve altı yedi gün içinde düşmanın ana kuvvetlerini yeneceğime olan güvenim üzerinde aydınlatmayı ve yatıştırmayı gerekli gördüm. Bunu da yaptıktan sonra Ankara'dan ayrıldım.

Gidişimi belirli birkaç kişiden başka bütün Ankara'dan gizledim. Benim Ankara'dan ayrılacağımı bilenler, burada imişim gibi davranacaklardı. Dahası, benim Çankaya'da çay şöleni verdiğimi de gazetelerle yayımlayacaklardı.

20 Ağustos 1922 günü öğleden sonra saat 16.00'da Batı Cephesi Karargâhında, yani Akşehir'de bulunuyordum. Kısa bir görüşmeden sonra, 26 Ağustos 1922 sabahı düşmana saldırmak için Cephe Komutanına emir verdim.

26 Ağustos 1922 Saldırı Emri

20/21 Ağustos 1922 gecesi Birinci ve İkinci Ordu Komutanlarını da Cephe Karargâhına çağırdım. Genelkurmay Başkanı ile Cephe Komutanı önünde saldırının nasıl yapılacağını harita üzerinde kısa bir savaş oyunu biçiminde açıkladıktan sonra, Cephe Komutanına o gün vermiş olduğum emri yineledim. Komutanlar harekete geçtiler. Saldırımız, stratejik ve taktik bir baskın biçiminde yapılacaktı. Bunun gerçekleşebilmesi için de, yığının ve hazırlıkların

gizli kalmasına önem vermek gerekiyordu. Bundan ötürü, her türlü hareket gece yapılacak, birlikler gündüzleri köylerde ve ağaçlıklar altında dinleneceklerdi. Saldırı bölgesinde yolların düzeltilmesi gibi çalışmalarla düşmanın dikkatini çekmemek için kimi başka bölgelerde de benzeri yanıltıcı çalışmalar yapılacaktı.

24 Ağustos 1922'de Komuta Merkezimizi Akşehir'den saldırı cephesi gerisindeki Şuhut Kasabasına getirdik. 25 Ağustos 1922 sabahı da Şuhut'tan, savaşı idare ettiğimiz Kocatepe'nin güneybatısındaki çadırlı ordugâha naklettik. 26 Ağustos sabahı Kocatepe'de hazır bulunuyorduk. Sabah saat 5.30'da topçu ateşimizle saldırı başladı.

Başkomutanlık Savaşı

Efendiler, 26 - 27 Ağustos günlerinde, yani iki gün içinde, düşmanın (Afyon) Karahisar'ın güneyinde 50 ve doğusunda 20-30 kilometre uzunluğundaki sağlamlaştırılmış cephelerini düşürdük. Yenilen düşman ordusunun büyük kuvvetlerini 30 Ağustos'a kadar Aslıhanlar yöresinde kuşattık. 30 Ağustos'ta yaptığımız savaş sonunda (buna Başkomutan Savaşı adı verilmiştir), düşmanın ana kuvvetlerini yok ettik ve esir aldık. Düşman ordusu Başkomutanlığını yapan General Trikopis de esirler arasındaydı. Demek ki, tasarladığımız kesin sonuç beş günde alınmış oldu.

31 Ağustos 1922 günü ordularımız, ana kuvvetleri ile İzmir'e doğru yürürken, diğer birlikleri ile de düşmanın Eskişehir ve kuzeyinde bulunan kuvvetlerini yenmek üzere ilerliyorlardı.

Ordularımız İzmir Rıhtımında İlk Verdiğimiz Hedefe; Akdeniz'e Ulaştılar.

Her evresi ile düşünülmüş, hazırlanmış, idare edilmiş ve zaferle sonuçlandırılmış olan bu harekât Türk Ordusunun, Türk Subay ve komuta heyetinin yüksek güç ve kahramanlığını tarihe bir kere daha geçiren büyük bir eserdir.

Bu eser, Türk ulusunun özgürlük ve bağımsızlık düşüncesinin ölümsüz bir anıttır. Bu eseri yaratan bir ulusun çocuğu, bir ordunun Başkomutanı olduğum için sevincim ve mutluluğum sonsuzdur."

30 Ağustos Zaferi, varlığına kastedilen büyük Türk ulusunun yeniden hayata dönüşünü sağlayan bir zafer olup, yeni Türkiye Cumhuriyetinin temelini oluşturmuştur.

30 Ağustos Zaferi ile Türk Ulusunun Atasının önderliğinde başlattığı Kurtuluş Savaşının askeri safhası kapanmış, kazanılan askeri zaferlerin diplomasi alanında da perçinlenmesi için oturulacak barış masalarında TBMM'nin durumu daha da güçlenmiştir.

30 Ağustos Zaferi, Türkiye Cumhuriyeti'nin yapı taşlarını oluşturacak olan siyasi, ekonomik, hukuki ve sosyal devrimlerin başlangıcıdır.

30 Ağustos Zaferi aynı zamanda, emperyalist güçlerin boyunduruğu altındaki mazlum milletler için de bir umut ışığı olmuştur.

30 Ağustos Zaferinin 95. Yılında; başta, bu eşsiz zaferi bizlere armağan eden Ebedî Başkomutanımız Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK ve kahraman silah arkadaşları olmak üzere, kutsal vatan toprağının bütünlüğü ve şanlı bayrağımızın daima hür bir şekilde dalgalanması için canlarını feda eden aziz şehitlerimizi rahmet ve saygıyla, kahraman gazilerimizi minnet ve şükranla anıyoruz.

► ***TESUD Stratejik Araştırmalar Merkezi**

TÜRKİYE EMEKLİ SUBAYLAR DERNEĞİ'NDE

AMATÖR DENİZCİLİK SEMİNERLERİ DEVAM EDİYOR...

Kayıt ve Bilgi için;

ANKARA : 0312 418 2054, 0312 435 7251 , 0505 268 8192 tesudmerkez@gmail.com

İSTANBUL : 0535 4531382 turaytac@yahoo.com

TSK KOMUTA YAPISININ DEĞİŞTİRİLMESİ

► Dr. Cihangir DUMANLI*

15 Temmuz bahanesi ile TSK’da yapılan köklü değişikliklerden Harp Okulları ile ilgili düşüncelerimi daha önce yazmıştım.

Aşağıda diğer önemli bir değişiklik olan TSK komuta yapısı ile ilgili düşüncelerimi yazıyorum.

Mevcut Durum:

TSK’nın statüsü ve siyasi makamlarla ilişkisi yürürlükteki anayasanın 117. maddesinde düzenlenmiştir.

Buna göre:

“Başkomutanlık Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin manevi şahsiyetinden ayrılamaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur.

Milli güvenliğin sağlanmasından ve silahlı kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne karşı Bakanlar Kurulu sorumludur.

Genelkurmay Başkanı silahlı kuvvetlerin komutanı olup, savaşta başkomutanlık görevini cumhurbaşkanı namına yerine getirir.

.....

Milli Savunma Bakanlığı’nın Genelkurmay Başkanlığı ve kuvvet komutanlıkları ile ilişkileri ve yetki alanı kanunla düzenlenir.”

Buna göre Genelkurmay Başkanı barışta kuvvet komutanlıklarının komutanıdır ve savaşta da bu komutanlıkları (Cumhurbaşkanı namına) sevk ve idare eder. Genelkurmay Başkanlığı’nın bu görevi yapabilmesi için barıştan itibaren kuvvetlerin savaşa hazırlıklarından sorumlu olması gerekir.

Yapılan değişiklikler:

31 Temmuz 2016 tarihli Kanun Hükmünde Kararname (KHK)’ye göre:

- Kuvvet komutanlıkları doğrudan Milli Savunma Bakanlığına bağlanmış,
- Cumhurbaşkanı ve Başbakan’a kuvvet komutanlıklarına doğrudan emir verme yetkisi verilmiş, bu emirlerin kimseden (Genelkurmay Başkanı kastediliyor) de onay almadan uygulanacağı belirtilmiş,
- Genelkurmay Başkanı’nın ise ileride doğrudan Cumhurbaşkanı’na bağlanacağı bizzat Cumhurbaş-

kanı tarafından açıklanmıştır.

- Milli Savunma Bakanlığı kadroları sivilleştirilmektedir.

Değerlendirme:

Savaş ilkelerinden birisi “emir komuta birliği (unity of command) ilkesidir. Buna göre bir yerde tek bir komutan olur bu komutanın savaşta emrindeki birlikleri sevk idare edebilmesi için barıştan itibaren bu birliklerin savaşa hazırlanmasından da sorumlu olması gerekir. Oysa KHK’ya göre Genelkurmay Başkanı barışta kuvvet komutanlıklarına komuta edemeyecektir. Yani savaşta kuvvet komutanlıklarını sevk ve idare edecek olan Genelkurmay Başkanı’nın barışta bu komutanlıkların savaşa hazırlanması için gerekli emirleri verme, planlama ve denetleme yetkisi olmayacaktır. Aksine barışta kuvvet komutanlıklarını emrine alan Milli Savunma Bakanının da savaşta sevk idare fonksiyonu (anayasaya göre) yoktur.

Bu durumda şu sorular akla gelmektedir:

1. Genelkurmay Başkanı barışta kuvvetleri savaşa hazırlatamayacağına göre bu birlikleri savaşta nasıl sevk ve idare edebilecektir?
2. Müşterek hareket için kuvvet planlamalarını, hareket ve lojistik planlamalarını barıştan itibaren kim yapacak? Sivil şahıslardan oluşan MSB karargahı bu planlamaları nasıl gerçekleştirecektir?
3. Harp Okulu, Harp Akademisi, Milli Güvenlik Akademisi eğitimi olmayan; bakan olmak için savaş ve askerlikle ilgili yeterli seviyede bir nitelik aranmayan Milli Savunma Bakanı (karargahı da sivillerden oluştuğuna göre), barışta hareket ihtiyaçlarına göre kuvvet yapısı, yenileme, hareket ve lojistik planlamalarını nasıl yönlendirecek ve onaylayacaktır?
4. Barıştaki bu planlamalara ve savaşa hazırlık faaliyetlerine, savaşın sevk ve idaresinden sorumlu olan Genelkurmay Başkanı nasıl ve ne derecede etkili olabilecektir?
5. Kriz yönetiminden itibaren müşterek hareketin planlanması, sevk ve idare edilmesi nasıl ve kim tarafından yapılacaktır? Müşterek Harekat Merkezi ki-

min denetiminde olacaktır?

6. Genelkurmay Başkanı Cumhurbaşkanı'na bağlandığı takdirde, Cumhurbaşkanı ve hükümet farklı partilerden ise, Cumhurbaşkanı'nın Genelkurmay Başkanı'na verdiği emirlerle Milli Savunma Bakanı'nın kuvvet komutanlarına verdiği emirler arasında çelişki olma olasılığı bulunmaktadır. Bu takdirde çelişkiyi kim nasıl çözecektir?

7. Anayasaya göre Cumhurbaşkanı yaptığı işlemlerden sorumlu değildir. Sorumsuz Cumhurbaşkanı'nın Başbakan'a karşı sorumlu Genelkurmay Başkanı'na vereceği emirlerden devlet bir zarar görürse bunun hesabını kim verecektir?

Bunlar akla ilk gelen sorulardır. Uygulamada daha çok sorunların çıkacağı açıktır.

Bunlara cevap vermeden bir günde "oldubitti" denilerek bu tür köklü değişiklikler yapılması ulusal güvenliğimiz açısından yaşamsal bir hatadır.

Anayasa Mahkemesi'nin içtihatlarına göre olağanüstü hal KHK'ları OHAL dönemi dışında etki yapacak şekilde düzenlenemez. Bu bakımdan 31 Temmuz KHK'sı anayasaya aykırıdır ve anayasal denetime tabidir.

Yapılan düzenlemelerle; Silahlı kuvvetlerin veya içinden çıkacak bir cuntanın yeni bir darbe girişimini önlemek ve silahlı kuvvetleri sivil denetim altına almak istendiği açıktır. Ancak, burada Silahlı kuvvetlerin görev yapamaz hale gelme tehlikesi görülmüştür.

Her sorun için alınacak tedbirler farklıdır. Görülen o ki siyasi iktidar darbeleri önlemek amacıyla yola çıktığını söylemekte, ancak; çıkarılan KHK'lar iç ve dış tehdidin yarattığı tehlikeleri önleyecek nitelikte görülmemektedir.

Bu önemli düzenlemelerin yapıldığı zaman dilimi ve sonrasında;

1. Bölücü terör örgütünün faaliyetleri devam etmekte, şehitler gelmektedir,

2. Irak'ın Kuzeyindeki Kürt Bölgesel Yönetimi tarafından bağımsızlık referandumu yapılmış, bölgede istikrarsızlık ve kaos ortamı yaratılmıştır.

3. Suriye'nin kuzeyinde PYD'nin hakim olduğu Suriye Demokratik Güçleri (SDF) Membro'u de IŞID'den alarak Kuzey Suriye Amerikan- İsrail koridorunda önemli bir ilerleme kaydetmiştir.

4. Ege'de hukuken egemenliğimizde olan adalar fiilen Yunan egemenliğine geçmektedir.

5. Daha önce TBMM tarafından savaş sebebi (casus belli) sayılmasına rağmen, Yunanistan'a Ege'de karasularını 12 mile kadar genişletme olanağı veren bir anlaşmanın yapıldığı basında yer almış, yalanlanmamıştır.

6. Önemli hukuki kazanımlarımıza rağmen Ermenistan'ın asılsız iddiaları ve ölçsüz ihtirasları devam etmektedir.

7. Son yapılan Varşova NATO devlet ve hükümet başkanları zirvesinde soğuk savaş yıllarına dönercesine Rusya en büyük tehdit olarak tanımlanmıştır. Bu tehdide karşı Karadeniz'deki NATO varlığının artırılması istenmektedir. Bu durum Rusya ile ilişkilerimizin ve Karadeniz'de Montrö rejiminin zorlanmasına yol açabilir.

8. Kıbrıs müzakereleri kamuoyunun gözünden kaçırılarak sürdürülmüş, hangi tavizlerin verildiği / pazarlık konusu yapıldığı bile öğrenilememiştir. Müzakereler başarısızlıkla sonuçlandırılmış olsa da adadaki Türk varlığına son verilmesine yönelik faaliyetlerin devam edeceği değerlendirilmektedir.

Bütün bu sorunlar karşısında devlet adamlarına düşen görev, sorunların, bunalımlara, bunalımların da savaşa dönüşmesini önleyecek tedbirler almaktır. Bunun için diplomatların elindeki en önemli koz arkalarında caydırıcı ve güçlü bir silahlı kuvvetlerin varlığını bilmeleridir. Oysa TSK'leri ile ilgili KHK'lar ile yapılan düzenlemeler TSK'nın caydırıcılık ve savaş gücüne zarar vermektedir.

Sonuç:

1. İçinde bulunduğumuz ortamda TSK'nın caydırıcılığına ve savaşma gücüne zarar verecek düzenlemelerden vazgeçilmesi yaşamsal ulusal çıkarlarımız gereğidir.

2. Bunun ön koşullarından birisi emir-komuta birliği ilkesinin tereddütlere yer bırakmayacak şekilde uygulanmasıdır.

3. Yapılan düzenlemeler "yeni bir darbe girişiminin önlenmesi" maksadını aşmış, TSK tehditleri önleme konusunda önceki yapısına göre yetersiz bir konuma gelmiştir.

► **Em. Tuğg.***

Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) Başkanı Mesut Barzani'nin 25 Eylül 2017'de gerçekleştirdiği bağımsızlık referandumu bölgede büyük bir karışıklığa neden olmuş, referandumu tanımayan Türkiye, İran ve Irak gibi bölge ülkeleri çeşitli tedbirler almaya başlamışlardır.

28 Haziran 2017'de Washington Post Gazetesi'ne demeç veren ve "Yüz yıldır Kürdistan'ı bekliyoruz." diyen İKBY Başkanı Barzani, referandum kampanyasında kullandığı haritalarda Türkiye'den 270.000 km karelik bir alanı da Kürdistan sınırları içine dahil etmiştir.¹

Prof. T. Diallo'nun deyimiyle "Emperyalizmin soyut ve belirsiz bir kavram olmaktan çıkarak, somut ve gerçek bir olgu haline dönüştüğü"² Sevr Antlaşması (Milli Mücadele ile tarihin çöplüğüne atılmıştır.)'nin Kürdistan başlıklı 62 ve 64. Maddeleri ile Kürtlere ilk aşamada özerklik, bir yıl sonra ise isterlerse bağımsızlık vadedilmiştir.³

Türkiye Cumhuriyeti Milli Mücadele Döneminde Kürdistan Projesini bozmuş, ancak Kasım 1918'de İngiltere tarafından işgal edilen Irak (Musul Vilayeti) kurtarılamamış ve konu Lozan Konferansı'na bırakılmıştır.

Güvenlik ve petrol kaynakları açısından çok önemli olan Musul konusunda Lozan'da yapılan görüşmelerde İngiltere kendi menfaatleri için Türkler ile Kürtlerin iki ayrı millet olduğunu ileri sürüp, Kürt özerkliğini savunurken; Türkiye, Türklerle Kürtlerin kaderlerini birleştirmiş bir millet olduğunu ve Musul Vilayeti'nin tarihi, kültürel, coğrafi ve demografik nedenlerle Türkiye'ye bırakılması gerektiğini belirtmiştir.

Sonuçta Lozan'da bir anlaşma sağlanamamış ve konu Antlaşmanın 3. maddesinin 2. fıkrası ile Türkiye ve İngiltere arasında dokuz ay içerisinde uzlaşma ile çözülmesi, bunun mümkün olmaması halinde Milletler Cemiyetine gidilmesi kararlaştırılarak ertelenmiştir.

Türkiye ile Irak arasındaki sınırın saptanması için 19 Mayıs-5 Haziran 1924 tarihleri arasında İstanbul'da Haliç Konferansı yapılmış, ancak sonuç alınamayarak anlaşmazlık Milletler Cemiyetine götürülmüştür.

29 Ekim 1924'de Brüksel'de toplanan Milletler Cemiyeti (Türkiye henüz üye değildir) Türkiye'nin

aleyhine olarak "Brüksel Hattı" denilen geçici bir sınır belirlemiş ve 5 Haziran 1926'da Türkiye, Irak ve İngiltere arasında imzalanan Ankara Antlaşması ile Brüksel hattı esas alınarak bugünkü Türkiye Irak sınırı çizilmiştir.

Emperyalist güçlerin Sevr'de gerçekleştiremedikleri bağımsız Kürdistan projesi ile ilgili çalışmaları hiç durmamış, 1991'de 1. Körfez Savaşı ve 2003'de Irak'ın işgali ile sonuçlanan 2. Körfez Savaşıyla Irak'ın kuzeyinde 2. İsrail de diyebileceğimiz bağımsız Kürdistan'ın temelleri atılmıştır.

Esas amacı enerji kaynaklarının denetim altına alınması ve İsrail'in güvenliğinin sağlanması olan, ancak adil olmayan sınırları kan ve inanç bağı çerçevesinde değiştirmeyi amaçladığı belirtilen Büyük Ortadoğu Projesinin⁴ ana hedeflerinden birisi de bağımsız Kürdistan'dır.

Yazmış olduğu "Barzani ve Kürt Ulusal Özgürlük Hareketi" isimli kitabında ve yapmış olduğu konuşmalarda bağımsızlık talebini açıkça dile getiren Barzani;

- Yıllardır PKK Terör Örgütü'ne yataklık yapmış,
 - PKK'nın Erbil'de parti kurmasına izin vermiş,
 - Kerkük'teki demografik yapıyı değiştirmeye çalışmış,
 - PKK ve İŞİD'in Türkmenlere yönelik katliamına göz yummuş,
 - Bağımsızlık Referandumu kararı ile bölgede gerginlik ve çatışmalara zemin hazırlamıştır.
- Bölgede ulaşılan istikrarsızlık ve kaos ortamından en çok etkilenecek ülke olan Türkiye Cumhuriyeti tarafından Barzani yönetimine karşı;
- Uygulanacak politikaların İran, Irak ve Suriye Hükümetleri ile koordine edilmesi,
 - Her türlü faaliyette Irak Merkezi Yönetiminin muhatap alınması,
 - Verilen askeri, siyasi, ekonomik ve sosyal her türlü desteğin kesilmesi,
 - Bölgedeki Türk nüfusun korunması ve haklarının geri verilmesi için tüm girişimlerin yapılması, gerekli görülmektedir.

¹ Vatan Gazetesi, 27 Eylül 2017

² Atatürk'ün Düşünce ve Uygulamalarının Evrensel Boyutları, Uluslararası Sempozyum (1981), s.199

³ Lozan'dan Sevr'e Türkiye, Turgut ÖZBAY (2005), s.377

⁴ ABD'nin BOP Projesi, Erdal SARIZEBEK web Sitesi, 4 Ocak 2017

TESUD EĞİTİM VAKFI (TESUV)

http://www.tesud.org.tr/yan_kuruluslar/tesuv-7

Değerli Üyelerimiz ve Değerli Meslektaşlarımız;

Bilindiği üzere, bazı hizmetlerin devamlılığı için çeşitli vakıflar kurulmaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetleri personeli için kurulan TSK Mehmetçik Vakfı, TSK Elele Vakfı, TSK Güçlendirme Vakfı, TSK Dayanışma Vakfı, TSK Sağlık Vakfı, TSK Eğitim Vakfı vb. vakıflar işlevlerini tabi oldukları mevzuat çerçevesinde yerine getirmektedirler.

TESUD Eğitim Vakfı da; Türkiye Cumhuriyeti'ni, ATATÜRK'ün göstermiş olduğu çağdaş medeniyet seviyesine ulaştıracak çağdaş ve kişilikli öncü gençleri desteklemek için imkânlar ölçüsünde burs vermek suretiyle dayanışmamıza katkıda bulunmayı amaç edinmiş bir kuruluşumuzdur.

Bu kapsamda; Balyoz, Ergenekon, Askeri Casusluk vb. Kumpas Davaları sürecinde mağdur edilen ve ihtiyacı olan muazzaf / emekli subay, astsubay, uzman erbaş/er ailelerinin çocuklarına da “eğitim yardımı” adı altında destek olunmuştur.

Halen elli üniversite öğrencisine burs verilmektedir.

Burs verilen öğrenci sayısını artırmak ve daha çok gencimize sahip çıkmak için siz değerli üyelerimizin / meslektaşlarımızın bağışları beklenmektedir.

Bu bağış bir miktar veya bir yıllık olabileceği gibi, bir yada birkaç öğrenciye bağışçı olma şeklinde de olabilir.

*Burs bağışlarınız için **banka hesap numaraları** aşağıda belirtilmiştir.*

Bir yada birkaç öğrenciye bağışçı olmak istiyorsanız aşağıdaki telefon veya e-posta adresinden ilgili kişiye ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla

BAĞIŞLARINIZ İÇİN BANKA HESAP NUMARALARI

BANKA	TC ZİRAAT BANKASI	FİNANSBANK	İŞ BANKASI
ŞUBE (Şube Kodu)	BAŞKENT/ANKARA (1683)	KIZILAY/ANKARA (946)	YENİŞEHİR/ANKARA (4218)
HESAP NO	52944998-5004	0043209681	6031826
IBAN NO	TR28 0001 0006 8552 9449 9850 04	TR41 0011 1000 0000 0043 2096 81	TR97 0006 4000 0014 2186 0318 26

Ayhan YELALDI : 0312 418 20 54 / 116
tesudmerkez@gmail.com

TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ EĞİTİM VAKFI

TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ EĞİTİM VAKFININ AMACI:

1957 Yılında kurulan Türk Silahlı Kuvvetleri Eğitim Vakfının Amacı; “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli subay, astsubay, sivil memur, uzman jandarma, uzman erbaşlar ve sözleşmeli Erbaş/Er ile emekli olan ve şehit düşenlerin çocukları ve kardeşleri ile şehit erbaş ve er çocuklarının eğitim ve öğretimlerini desteklemek maksadıyla;

- * Öğrenci yurtları açıp işletmek,
- * Hak sahibi öğrencilere her türlü (imkânları dâhilinde) maddi ve manevi yardımı yapmak,
- * Ayrıca üniversite dâhil eğitim kurumları kurup işletmektir.

TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ EĞİTİM VAKFININ HİZMETLERİ:

- 4 Kız, 4 Erkek yüksek öğrenim yurdu TSK personelinin çocuklarına hizmet vermektedir. (Ankara, İstanbul, Erzurum, Eskişehir)
- İhtiyacı olan TSK Mensubu personelin çocuklarına, Şehit Çocukları öncelikli olmak üzere burs verilmesine başlanmıştır. 2017-2018 eğitim döneminde 800 öğrenciye “**karşılıksız eğitim bursu**” verilmesine devam edilecektir.
- Vakıf Üniversiteleri, Kolejler, Yabancı Dil Kursları, Yabancı Dil Öğrenim Organizasyon Şirketleri, Etüt Merkezleri, Kreş ve Ana Okulları ile tüm Silahlı Kuvvetler ve emekli personel çocuklarının faydalana-acağı Kurumsal İndirim Protokolleri yapmaktadır. (Detaylı bilgi için www.tskev.org.tr)
- Yurtlarımızda kalan TSK personeli çocuklarının en ekonomik ve güvenli şartlarda barınmalarını sağlamaktadır.
- TSK mensubu şehitlerimizin çocukları ile askerlik hizmetlerini yaparken şehit olan erbaş ve erlerimizin çocuklarının “**hiçbir ücret almadan**” öncelikli olarak yurtlarımızda barınmalarını sağlamaktadır.
- Burs ve yurt tahsislerinde, personel her yıl yaptığı katkı payı ve bağış karşılığında 3 puan almaktadır.
- Ortalama her yıl 250 Sb.,950 Astsb.,140 Uzm.Erb.,110 Sv1.Me.,30 Şehit Çocuğu Yurtlarımızdan yararlanmakta olup son 10 yıl içinde 30.000 öğrencimiz, güvenli, ekonomik ve yüksek yaşam standartlarında olacak şekilde Yüksek Öğrenimlerini sürdürmektedir. Katkılarınız Vakfımıza güç katacaktır.

*** ŞEHİTLERİMİZİN EMANETİ EVLATLARIMIZA SAHİP ÇIKMAK İÇİN,
* KENDİNİZİN VE ARKADAŞINIZIN ÇOCUĞUNUN EĞİTİMİ İÇİN,
* SİLAH ARKADAŞINIZIN ÜZERİNDEKİ EĞİTİM MASRAFLARINI DESTEKLEMELİK İÇİN,
* AYDINLIK BİR GELECEK İÇİN,
* GENÇLERİMİZİN GÜVENLİ BİR ORTAMDA EĞİTİMLERİNİ DEVAM ETTİRMEK İÇİN,
DAHA ÇOK SAYIDA GENCİMİZİN DAHA İYİ İMKÂNLARDA ÖĞRENİMLERİNİ
SÜRDÜRMELERİNE KATKIDA BULUNMAK İSTİYORSANIZ**

YARDIMLARINIZI VE BAĞIŞLARINIZI BEKLEMekteyiz.
BAĞIŞLARINIZI ZAMAN GÖZETMEKSİZİN YAPABİLİRSİNİZ

**TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ EĞİTİM
VAKFI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
İLETİŞİM BİLGİLERİ**

Telefon : (0312) 231 21 10
İnternet Adresi : www.tskev.org.tr
Faks : (0312) 232 34 86
Elektronik Posta Adresi : vakif@tskev.org.tr

Bağışlarınız için Banka IBAN Numaralarımız;

Banka / Şube	IBAN No.
Ziraat Bankası Kamu Girişimci Şb.	TR33 0001 0025 3207 0634 5350 05
İş Bankası Balgat Şb.	TR21 0006 4000 0014 2840 4236 15
Garanti Bankası Kızılay Şb.	TR38 0006 2000 0820 0006 2931 81
ING Bank Yenışehir Şb.	TR80 0009 9003 4756 0000 1000 01
Akbank Nenehatun Şb.	TR33 0004 6002 8388 8000 0501 92
Vakıfbank Anafartalar Şb.	TR19 0001 5001 5800 7290 3324 87
TEB Meşrutiyet Şb.	TR50 0003 2000 1050 0000 0494 21
Halkbank Ulus Şb.	TR18 0001 2009 3880 0016 0000 30
Denizbank Cebeci Şb.	TR61 0013 4000 0099 1800 2000 01

TSK Eğitim Vakfına katkı payı veya bağış yatırmak isteyen personel tarafından yukarıda belirtilen yöntemin dışında;

- İnternet bankacılığı bağış ekranları, (Akbank, Ziraat, Garanti, ING Bank, Vakıfbank, TEB, Halk Bankası, Deniz Bank)
- Vakfın resmi web sitesi (www.tskev.org.tr) "ONLINE İŞLEMLER" butonu üzerinden yada, Mobil telefonlardan; "TSKEV (BOŞLUK) TC Kimlik No (BOŞLUK) Ad-soyad" yazarak 7979'a SMS gönderilerek de katkı payı ve bağış yatırılabilir.

ATATÜRK'Ü YURT DIŞINDA GÖRMEK

20. yüzyılın “Dünya Lideri” unvanı kazanan Ata’mızı, hiçbir ülkeye gitmediği halde fikirleriyle ve başarılarıyla bütün dünya tanıyor. Japonya, Meksika,

ABD’deki Atatürk Heykeli

Küba, Yeni Zelanda, Peru, Şili, Venezuela, Romanya, Macaristan, İsrail, Türkmenistan, Azerbaycan, Kazakistan ve Avusturalya’da Ata’mızın heykel veya rölyefi olduğunu biliyorum. Son olarak da

2013 yılında ABD Washington D.C de, kentin en önemli tarihi meydanlarından Sheridan’a Ata’mızın heykeli dikildi. Amerika Atatürk Derneği’nin (ASA) projesi olan heykelin güzel kompozisyonunda Atatürk’ün elinde de Nutuk kitabı var. Heykelin arkasındaki duvar üzerinde bronz harflerle “**Yurtda Sulh, Cihanda Sulh**” sözlerinin İngilizcesi yer alıyor.

Meksika’daki Atatürk Heykeli

Yeni Zelanda’daki Atatürk Heykeli

Şili’nin başkenti Santiago’da bir parkta Atatürk rölyefinin bulunduğu anıt duvarın üzerinde İspanyolca;

► Attila KAHRAMAN*

“ **T ü r k i y e**

Cumhuriyeti’nin kurucusu, vatanının fedakar ve sadık hizmetkari, benzeri olmayan kahraman, insanlık idealinin canlı emsali... Bütün hayatını Türk Milleti’ne vakfetmiş, milletine kendi ruhunu, ateşini vermiştir. Hatırası milletin ruhunu ateşli tutan sönmez bir meşale olarak yaşamaktadır” sözleri yazılıdır.

2012 yılında eşimle birlikte Avusturalya’ya gittik. Sidney’de bir süre kalıp başkent Kamberra’ya geçtik. Ünlü savaş müzesinde Gelibolu ile ilgili oldukça ayrıntılı bilgi, maket, silah, cephane ve nesneyi gözledik. Anzak ve Mehmetcik mankenleri yerleştirilmiş arazi maketleri, savaş sahneleri vardı. Bir yandan duyulanıp aklımıza Çanakkale Savaşı acılarımız gelirken, diğer yandan Anzaklar ve asıl savaşı çıkaran sömürgeci ülkeler karşısında aslanlar gibi savaştan Türkler geldi, hüznümüz gurura döndü. Müzeden ayrıldıktan sonra oraya çok yakın yeşil bir alanda, özenli bir peysajla düzenlenmiş Atatürk Anıtı parkına gittik.

Minik bir açık hava müzesi gibi idi. Dünya'nın en güzel bayrağı ve 20. yüzyılda Dünya'nın en büyük lideri seçilen Atatürk'ümüzü gördüğümüzde gururla sevindik. Orada çerçeveli (pirinç) panoda Türkiye Cumhuriyeti ve onu kuran Ulu Atatürk'e övgü yüklü (İngilizce) bir yazıt yer alıyordu.

Avusturalya'daki Atatürk Anıt-Parkı

Bu büyülu alanın ortasındaki anıt duvarda ise Atatürk'ün tunç röliyesinin altındaki panoda; Dünya'yı kendine hayran bırakan o eşsiz insanın dünyalılara (İngilizce) mesajı yazılı idi. *“Kanlarını akıtip, hayatlarını kaybeden kahramanlar, şimdi dost bir ülkenin topraklarında yatıyorsunuz. Huzur içinde yatın. Topraklarımızda yan yana yatan John'lar ve Mehmet'ler aranızda bizim için hiçbir fark yoktur. Uzak ülkelerden oğullarını gönderen siz anneler, gözyaşlarınızı siliniz; oğullarınız şimdi bizim bağrımızda huzur içinde yatıyorlar. Bu topraklarda hayatlarını kaybeden onlar da bizim evlatlarımız oldu.”*

Mustafa Kemal ATATÜRK

*Em. Yb.
TESUD R.Paşa Şb. Üyesi

mor optik Görmek ve Görülmek için...

Bize Ugramadan Karar Vermeyin!

418 66 80

www.moroptik.com.tr

KAMPANYA

Güneş Gözlüklerinde 65 TL'den başlayan fiyatlarla...

TESUD Üyelerine ve yakınlarına %30 Mor Optik İndirimi

Semih DURGUN Em.Yb.

www.moroptik.com.tr

Kumrular Caddesi Şehit Adem Yavuz Sokak No:16/A Kızılay/ANKARA
Tel.: (0.312) 418 66 80 Faks: (0.312) 418 66 90

EGE ADALARININ HUKUKİ STATÜSÜ VE İŞGAL ALTINDAKİ TÜRK ADALARI

► Ümit YALIM*

Doğu Ege Denizi'ndeki bir kısım ada, adacık ve kayalıkların hukuki statüsü hakkında farklı iddialar gündeme getiriliyor. Anılan coğrafi formasyonlar için “aidiyeti belli olmayan”, “aidiyeti tartışmalı”, “egemenliği tartışmalı” gibi tanımlar tarihi ve coğrafi gerçeklerle bağdaşmıyor. Kardak krizi sonrasında gündeme getirilen “Ege Denizi'nde Antlaşmalarla Yunanistan'a Devredilmeyen Ada, Adacık ve Kayalıklar” tanımı da eksik kalıyor. Çünkü Doğu Ege Denizi'nde 150'den fazla ada, adacık ve kayalık Türk toprağı olarak tescil edilmiştir.

Ege Adalarının tarihi süreci

Osmanlı Devleti döneminde, Doğu Ege Denizi'nde Yunanistan'a verilen adaların isimleri 1923 Lozan Antlaşmasının 12. Maddesi ile teyit edilmiştir. 1923 Lozan Antlaşmasının 15. maddesine ek olarak konulan 2 no.lu haritada da Osmanlı Devleti döneminde İtalya tarafından ilhak edilen toplam 14 adanın isimlerinin altı kırmızı çizgi ile çizilmiştir.

Doğu Ege Denizi'ndeki adaların 1923 Lozan Antlaşması ile verildiği söylemleri de tarihi ve coğrafi gerçeklerle bağdaşmıyor. 1923 Lozan Antlaşması'nın dikkatli olarak incelenmesi halinde Lozan Antlaşması ile ada verilmediği görülecektir.

Osmanlı Devleti, 17 - 30 Mayıs 1913 tarihli Londra Antlaşması'nın 5.Maddesi, 1 - 14 Kasım 1913 tarihli Atina Antlaşması'nın 15.Maddesi ve 13 Şubat 1914 tarihinde Yunan Hükümetine tebliğ edilen karar ile Taşoz - Ahikerya adaları arasında bulunan toplam 9 adanın egemenliğini Yunanistan'a devretmiş, Lozan Antlaşması'nın 12. Maddesi ile daha önce yapılan egemenlik devri teyit edilmiştir. 30 Mayıs 1913 Londra Antlaşması'nın 4.Maddesine göre Girit Adası, Müttefik Devletlere (Yunanistan, Bulgaristan, Karadağ, Sırbistan) verilmiş, ancak Girit Adası'nın etrafında bulunan ada, adacık ve kayalıklar Osmanlı Devleti'nin egemenliğinde kalmıştır.

İtalya ile Osmanlı Devleti arasında 18 Ekim 1912'de imzalanan Uşi Antlaşması'nda Onikiada'nın Osmanlı İmparatorluğu'na geri verilmesi öngörülmüş olmasına rağmen Balkan Savaşı'nın çıkması üzerine bu devir gerçekleşmemiş, Yunanistan'ın Balkan Savaşı

sırasında Kuzey Ege bölgesindeki adaları işgal etmesi ve Osmanlı Devleti'nin elinde adaları savunacak yeterli deniz gücünün bulunmaması nedeniyle Oniki Ada üzerindeki İtalyan işgali devam etmiştir.

Osmanlı Devleti'nin Almanya ile birlikte Birinci Dünya Savaşı'na girmesinden bir yıl sonra İngiltere, Fransa, Rusya ve İtalya arasında 26 Nisan 1915'de Londra Antlaşması imzalanmış, Antlaşmanın 8. Maddesi ile İtalya'nın işgali altında bulunan Onikiada'nın egemenlik hakkı İtalya'ya verilmiştir.

İtalya, 21 Ağustos 1915'de Osmanlı İmparatorluğu'na savaş açmış, 22 Ağustos'ta da Uşi Antlaşmasını feshettiğini ve Onikiada'yı ilhak ettiğini ilan etmiştir. Birçok cephede savaşan Osmanlı Devleti, Oniki Ada'nın ilhakını engelleyememiştir. Türkiye Cumhuriyeti, Lozan Antlaşması'nın 15. Maddesi ile İtalya'nın işgali altında olan Onikiada üzerindeki haklarından İtalya yararına vazgeçmiştir. Verilen somut örnek ve belgelerden anlaşılabacağı üzere 1923 Lozan Antlaşması ile ada verilmemiş, daha önce Osmanlı İmparatorluğu döneminde verilen adalar teyit edilmiştir.

1923 Lozan Antlaşmasının 15. maddesine ek olarak konulan 2 no.lu haritada da, Osmanlı Devleti döneminde İtalya tarafından ilhak edilen toplam 14 adanın isimlerinin altı kırmızı çizgi ile çizilmiştir.

Lozan Antlaşması'nın 46 -57. Maddeleri gereği Osmanlı Genel Borçları, Osmanlı Devleti'nden ada

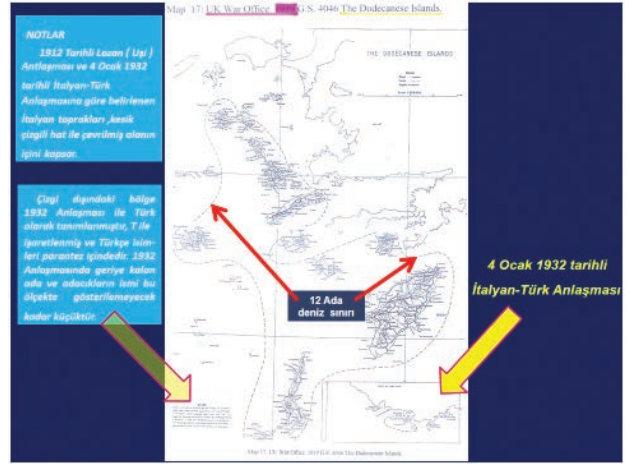
ve toprak alan devletler arasında paylaştırılmıştır. Bu bağlamda, Yunanistan Doğu Ege Denizi'ndeki 9 adanın, İtalya ise 12 Ada, Rodos ve Meis olmak üzere 14 adanın payına düşen Osmanlı Genel borçlarını ödemekle yükümlü tutulmuştur. **Doğu Ege Denizi'nde, anılan adaların dışında kalan 150'den fazla ada, adacık ve kayalık ile Girit Adası'nın etrafındaki ada, adacık ve kayalıkların borçları ise T.C. Hükümeti tarafından son kuruşuna kadar ödenmiştir.** İtalya Devleti de 12 Ada, Rodos ve Meis olmak üzere toplam 14 adanın payına düşen Osmanlı Genel borçlarını ödemiş, ancak Yunanistan Doğu Ege Denizi'ndeki 9 adanın payına düşen borcu ödemiştir.¹

Türkiye Cumhuriyeti, Lozan Antlaşmasının 16. Maddesi ile 3 milin ötesindeki egemenlik haklarını saklı tutmuş ve **04 Ocak 1932 tarihli Türk-İtalyan Sözleşmesi** ile 3 milin ötesindeki egemenlik haklarına sahip çıkmıştır. Sözleşmenin imzalandığı gün yani 04 Ocak 1932'de **Türk Dışişleri Bakanı Tefik Rüştü Bey ile İtalya'nın Ankara Büyükelçisi Aloisi** arasında karşılıklı olarak mektup teatisi yapılmıştır. Anılan mektuplarda; sözleşme ile aidiyeti tartışma konusu olan ada ve adacıkların deniz sınırlarının belirlendiği ve Türk-İtalyan sınırının kalan diğer bütün kısımlarının anlaşmazlığa / tartışmaya sebep olacak nitelikte olmadığı teyit edilmiştir. Anılan sözleşme ile Doğu Ege Denizi'ndeki 150'den fazla ada, adacık ve kayalığın Türkiye Cumhuriyeti'ne ait olduğu tescil edilmiştir.

04 Ocak 1932 tarihli Türk-İtalyan Sözleşmesi, **Milletler Cemiyeti'nin 24 Mayıs 1933 Tarih ve 3191 Seri Numaralı Tescil Belgesi** ile de tescillenmiştir.

04 Ocak 1932 tarihli Türk-İtalyan Sözleşmesi'nin Milletler Cemiyeti tarafından tescilinden sonra Lozan Antlaşması'na taraf olan İngiltere tarafından 1939 yılında bir harita yayınlanmış, anılan haritada 12 ada deniz sınırları çizilmiş ve çizgi dışındaki bölgenin 1932 Sözleşmesi ile Türk olarak tanımlandığı belirtilmiştir.

İtalya ile ayrıca 28 Aralık 1932 tarihinde teknisyenler düzeyinde bir toplantı yapılmış, toplantıda Türkiye ve İtalya arasında hiç bir tartışma konusu olmayan deniz sınırlarının çizilmesi ile ilgili bir mutabakat zaptı imzalanmış, ancak yürürlüğe girmemiştir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra düzenlenen Paris Konferansı sırasında 12 Ada'nın egemenliğinin İtalya'dan alınarak Yunanistan'a devredilmesi görüşülmüştür. Konferans sırasında 21 Eylül 1946'da, Yunan Delegeler tarafından antlaşma metnine 04 Ocak 1932 Türk-İtalyan Sözleşmesi ile 28 Aralık 1932 Türk-İtalyan Mutabakat Zaptının eklenmesi talep edilmiş, ancak Sovyetler Birliği Temsilcisi, 28 Aralık 1932 tarihli Türk - İtalyan Mutabakat Zaptının Milletler Cemiyeti tarafından kayıt altına alınmaması nedeniyle Yunanistan'ın düzeltme önerisine çekince koymuş ve Yunan Delegelerin talepleri antlaşma metnine dâhil edilmemiştir.

Paris Barış Antlaşması'nın 14. maddesinde, 28 Aralık 1932 tarihli Türk-İtalyan Mutabakat Zaptı referans olarak gösterilmemiştir.² Paris Barış Konferansında başarısız olan Yunanistan, 1950

ve 1953'de Türk Hükümetine başvurarak hem 04 Ocak 1932 Türk-İtalyan Sözleşmesinin hem de 28 Aralık 1932 Türk-İtalyan Mutabakat Zaptının geçerli olmasını önermiş, Türkiye, Yunanistan'ın başvurularını reddetmiştir.³ Yunanistan, Kardak krizi sırasında da 28 Aralık 1932 Türk-İtalyan Mutabakat Zaptının geçerli olduğunu iddia ederek kayalıkların Yunanistan'a ait olduğunu iddia etmiştir.

Uluslararası Hukuka göre, antlaşma, anlaşma, sözleşme ve benzer hukuki belgeleri imzalamaya yetkili olan kişiler, Devlet Başkanı, Hükümet Başkanı ve Dışişleri Bakanındır. Ayrıca yurtdışındaki diplomatik temsilcilik şefleri de yetki belgesine gerek kalmadan antlaşma imzalamaya yetkilidir. 28 Aralık 1932 tarihli Türk-İtalyan Mutabakat Zaptı, İtalya'nın Ankara'daki Deniz Ataşesi ile Türk Deniz Subayları arasında imzalanmıştır. Hem İtalyan tarafı hem de Türk tarafındaki kişiler uluslararası hukuka göre imza atmaya yetkili kişiler değildir.

Ayrıca anılan Mutabakat Zaptı, hem TBMM'de hem de İtalyan Parlamentosunda onaylanmamış ve Milletler Cemiyeti tarafından tescil edilmemiştir. Ayrıntılı olarak sunulan somut gerçeklere rağmen Yunan Dışişleri Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı halâ hukuken hiçbir geçerliliği olmayan 28 Aralık 1932 tarihli Türk-İtalyan Mutabakat Zaptı ile 12 ada deniz sınırlarının belirlendiğini iddia etmektedir.

Türk Adaları Yunan işgali altında

Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenliğinde olan 18 Türk Adası ve 1 Türk Kayalığı 2004 yılından beri Yunan işgali altındadır. Anılan adalara 10 Yunan Askeri Üssü açılmış olup, 2 Yunan Üssünün açılış çalışmaları da devam etmektedir.

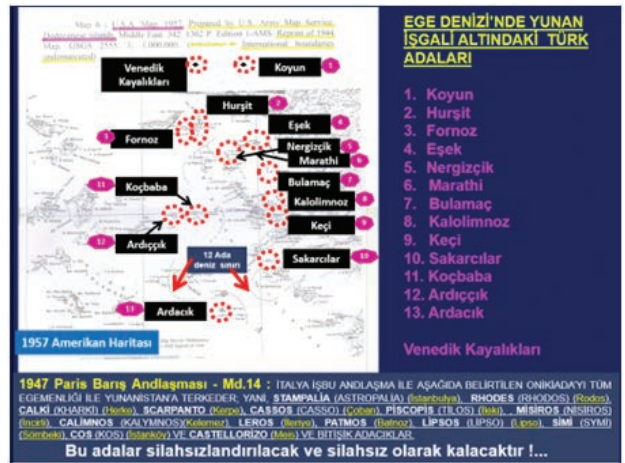

1923 Lozan Antlaşmasının 15. maddesine ek olarak konulan 2 no.lu haritada, Osmanlı Devleti döneminde İtalya'ya verilen toplam 14 adanın isimlerinin altı kırmızı çizgi ile çizilmiştir. Hâlihazırda Yunan işgali altında olan ada ve kayalıklar, haritada altı kırmızı çizgi ile çizili olmayan, Osmanlı Devleti döneminde ve Lozan'da verilmeyen, payına düşen Osmanlı borçları ödenmiş Türk topraklarıdır.

1923 Lozan Antlaşmasına taraf olan İngiltere tarafından 1939 yılında yayınlanan haritada Yunan işgali altında olan ada ve kayalıkların 12 Ada deniz sınırlarının dışında ve Türk toprağı olduğu açıkça görülmektedir.

1947 Paris Antlaşması ile 12 Adanın egemenliği İtalya'dan alınarak Yunanistan'a devredilmiştir. 1947 Paris Antlaşmasına taraf olan Amerika Birleşik Devletleri tarafından 1957 yılında yayınlanan haritada da Yunan işgali altında olan ada ve kayalıkların 12 Ada deniz sınırlarının dışında ve Türk toprağı olduğu açıkça görülmektedir.

İşgal altında olan Türk adalarının, 12 Ada'ya bağlı ya da bitişik adalar olduğu iddiaları da doğru değildir. Eşek Adası'nın Batnoz Adası'na olan mesafesi 18 mil, Lipso Adası'na olan mesafesi 12 mildir. Bulamaç Adası'nın Lipso Adası'na olan mesafesi 14 mil, İleriye Adası'na olan mesafesi 13 mildir. İşgal altında olan adaların en küçüğü İstanbul'daki Büyükada büyüklüğünde olup bir kısmı da Büyükada'nın 3-5 mili büyüklüktedir. Görüldüğü üzere işgal altında olan adalarımız 12 Ada'ya bağlı ya da bitişik adacık değildir.

Türk Tarih Kurumu tarafından 2004 yılında yayınlanan bir haritada, tarihi gelişim süreci içinde Yunanistan'a devredilmeyen ada, adacık ve kayalıkların Türk Egemenliğinde olduğu görülmektedir.

Genelkurmay Başkanlığı, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, M.S.B. Harita Genel Komutanlığı ve Dışişleri Bakanlığı'ndaki milli haritalarda da işgal altında

olan 18 Ada ve 1 Kayalığın Türkiye Cumhuriyeti'ne ait olduğu gösterilmektedir.

Eski Milli Savunma Bakanı Sn. Barlas Doğu'nun imzasıyla AB Türkiye Delegasyonu, AB Frontex Ajansı ve Letonya Büyükelçiliği'ne 10 Mart 2015'de gönderilen bir mektupta, Aydın Eşek Adası'nın Yunan işgali altında olduğu belirtilerek adada görevli olan AB Frontex-Letonya Sahil Güvenlik Botlarının geri çekilmesi talep edilmiş, AB Delegasyonu mektuba resmi cevap vermemiş, ancak Temmuz 2015 itibarıyla Aydın Eşek Adası'ndaki FRONTEX Sahil Güvenlik Botlarını geri çekmiştir. Böylece AB'de işgali kabul etmiştir.

Yunanistan, işgal ettiği 18 Türk Adası ve 1 Türk Kayalığındaki Yunan ve Bizans bayraklarını derhal indirmeli, Türk topraklarındaki Yunan askerlerini ve sivil vatandaşlarını geri çekerek adaları ve kayalığı Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne teslim etmelidir.

Kaynakça

- (1) KONGAR, Emre, *Tarihimizle Yüzleşmek, Remzi Kitabevi, Mayıs 2006, S. 74,75.*
- (2) BÖLÜKBAŞI, Deniz, *TURKEY AND GREECE, THE AGEAN DISPUTES, Cavendish Yayınları, Londra, 2004, S. 887-889, 893,894.*
- (3) BÖLÜKBAŞI, Deniz, *TURKEY AND GREECE, THE AGEAN DISPUTES, Cavendish Yayınları, Londra, 2004, S. 900.*

► ***Em. P. Alb.**
Milli Savunma Bakanlığı
eski Genel Sekreteri
TESUD Çankaya Şb. Üyesi

Türkiye'nin Dünya Üzerinde Jeopolitik ve Jeostratejik Konumu Ve Önemi

► Ali Fikret ATUN*

Türk ulusu, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün liderliğinde 1919'da başlattığı İstiklâl Savaşı'nı zaferle sonuçlandırmış ve 29 Ekim 1923'de Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kurmuştur. O tarihten sonra da Türkiye'de, yine Atatürk'ün önderliğinde her alanda köklü devrimler yapılmış, ülkenin ekonomik kalkınmasına hızla devam edilmiş ve Türkiye demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olarak dünyada hak ettiği yerini almıştır. Cumhuriyetin ilanından bugüne kadar geçen süreçte Türkiye siyasi, ekonomik, askeri, sosyokültürel, bilim, teknoloji ve endüstri alanlarında çok önemli gelişmeler kaydederek, kalkınmış ülkeler seviyesine erişmiştir. Bugün, ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak dünyadaki ülkeleri genel olarak: Az gelişmiş ülkeler; gelişmekte olan ülkeler ve gelişmiş ülkeler şeklinde üç kategoriye ayırmak mümkündür.

21'inci Yüzyıl'a girerken Türkiye, giderek artan genç nüfusu, süratle gelişen ekonomisi, güçlenen ordusu, mevcut üniversiteleri ve bilim adamları ile sürdürdüğü araştırma-geliştirme faaliyetlerine dayalı olarak kalkınmasına gözle görülür bir şekilde devam etmektedir. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda, denilebilir ki, Türkiye gelişmekte olan ülkelerin tavanında; gelişmiş ülkelerin tabanında bir yerde bulunmaktadır.

Türkiye'nin orta ve uzun vadede nükleer sanayiini kuracağı; rüzgâr, güneş, hidrojen ve biyoyakıt gibi enerji kaynaklarından yararlanacağı; kendi toryumunu işleyeceği; bilgisayar mühendisliği, moleküler biyoloji ve parçacık fiziği gibi devrim yaratan alan-

larda dünyayı şaşırtacak beyinler yetiştirip ⁽¹⁾ bölgesel ve küresel bir güç olma yolunda emin adımlarla ilerleyeceği değerlendirilmektedir.

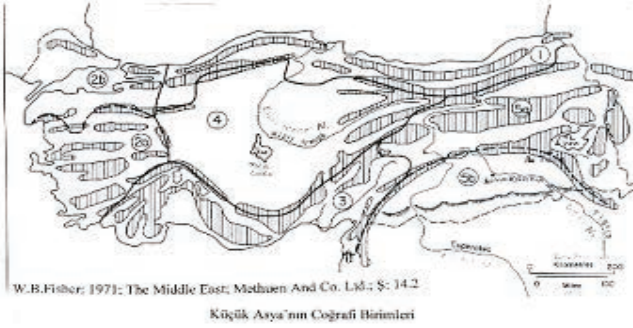
Batılı bütün planlayıcıların hemen hemen tamamı, Türkiye'nin jeostratejik ve jeopolitik konumuyla her bakımdan kilit bir ülke olduğunu, tartışma götürmez bir şekilde kabul etmektedirler.

Türkiye, coğrafi mevkii itibarı ile Balkanlar, Kafkasya, Orta Asya, Orta Doğu ve Doğu Akdeniz bölgelerinin merkezinde önemli bir yerde bulunduğundan, anılan bölgelerde siyasi, ekonomik, askeri ve güvenlik alanlarında oluşacak güç dengelerinin olmazsa olmazıdır. ⁽²⁾ Denilebilir ki, Avrupa, Asya, Afrika kıtalarını birbirine bağlayan ve bölgesinde kara, hava ve deniz yollarına hâkim bir yerde bulunan Türkiye, bu konumu ile dünyada eş bulunmaz bir jeopolitik ve jeostratejik öneme sahiptir. ⁽³⁾

Kafkasya ve Orta Asya'nın denizlere açılmasında bir çıkış vazifesi gören Türkiye, aynı zamanda en kısa yoldan Avrupa'yı Kafkasya, Orta Asya ve Orta Doğu'ya bağlayan ulaştırma ağlarını da topraklarında bulundurmaktadır. ⁽⁴⁾ Bu sebeple Anadolu bilinen en eski çağlardan beri, Asya ile Avrupa arasında yapılan ticarete bir köprü vazifesi görmüş, genelde Türklere mensup birçok kavim ve medeniyete yurt olmuştur.

Türkiye batıda Rusya ile Karadeniz'e kıyıdaş diğer ülkelerin Akdeniz'e inmelerini sağlayan tek su yolu olan İstanbul ve Çanakkale Boğazları ile Marmara Denizi'ni elinde bulundurmakta ve aynı za-

manda, doğuda Rusya'nın Orta Doğu'ya inmesi için kullanmak zorunda olduğu iki ana yaklaşma mihverinden “ Erivan-Ağrı-Bitlis-Diyarbakır-Basra” mihverini kapatmaktadır. (Diğer mihver: İran'da, Zağros Dağları üzerinden Basra Körfezine inen mihverdir.)

Bu özelliğinin yanı sıra, Hatay'dan başlayıp Van Gölü'nün güneyine kadar uzanan Amanos Dağları ile Güney Doğu Toroslar Orta Doğu'yu, kuzeyden bir yay gibi kuşatarak burada bulunan enerji kaynaklarını, kuzey-güney mihverinde vaki olacak her türlü tehdit ve tehlikeye karşı korumaktadır. Bu bakımdan, denilebilir ki, Orta Doğu'nun güvenliğini sağlayan en son savunma hattı Doğu Anadolu'dan geçmektedir.

Bu coğrafi konumu ile Türkiye, nükleer olanak ve yeteneklere sahip büyük bir dünya gücü olan kuzey komşusu Rusya'nın Akdeniz'e inmesinin ve oradan da okyanuslara açılmasının önünde kritik bir engel olup, onu çok kırılgan olan Orta Doğu'daki Suriye ve Irak gibi dostu olan ülkelere fiziki olarak ayırarak Rusya ile Orta Doğu arasında bir tampon bölge oluşturur. Aynı zamanda Türkiye, güney-kuzey mihverinde, Rusya'ya ve Kafkaslara girişilecek bir harekâtın önünde adeta bir kalkan vazifesi görmektedir.

Bu durum çerçevesinde Türkiye'nin Balkanlar,

Kafkasya, Orta Asya, Orta Doğu ve Doğu Akdeniz bölgelerinde uluslararası barışın ve istikrarın sağlanmasında güçlü bir unsur ve bu bölgelerde oluşacak güç dengelerinde belirleyici kilit ülke olduğunu söylemek yanlış olmasa gerek.

Petrol ve doğalgazın, dünyadaki sanayinin gelişmesinde ve ülkelerin ekonomik kalkınmalarında ön plana çıkması üzerine, büyük güçlerin menfaatlerinin dünya petrol ve doğalgaz kaynaklarının 2/3'den fazlasının bulunduğu Kafkasya, Orta Asya ve Orta Doğu üzerinde yoğunlaşmasına sebep olmuş ve bu bölgelere stratejik önem kazandırmıştır.

Avrupa, Asya ve Afrika Kıtalarının kesiştiği kavşak noktasında, doğu-batı doğrultusunda yayılışı ile bu kıtaları birbirlerine bağlayan bir köprü konumunda olan Türkiye, yukarıdaki özelliğinin yanı sıra, endüstriyel yaşamın ve ekonomik kalkınmanın canı olan enerjinin üretildiği Sibiryaya, Orta Asya, Kafkasya ve Orta Doğu'dan dünya pazarlarına, kesintisiz ve güvenli bir şekilde taşınmasında kilit rol oynayan bir stratejik transit geçiş ülkesidir. 21'nci Yüzyıl'da öne çıkan “enerji ve enerji nakil hatlarının güvenliği stratejisi”; eski “İpek Ticaret Yolu”nun yeniden hayata geçirilme çabaları, Türkiye'nin jeopolitik ve jeostratejik önemini daha da artırmıştır. Çünkü Türkiye, doğusunda dünya petrol kaynaklarının %70'e sahip petrol ihraç eden ülkeler ile batısında anılan petrolün %80'ini tüketen ülkeler arasında adeta bir geçiş köprüsü vazifesi gören ve aynı zamanda Asya-Avrupa ticaretini birbirine bağlayan bir konumdadır.

Avrupa başta olduğu halde endüstrileşmiş diğer ülkelerin ekonomik kalkınmalarının ve endüstrilerinin bekası, tartışma götürmez bir şekilde, Kafkasya, Orta

Asya ve Orta Doğu'dan gelen petrol ile doğalgaza ve Asya ile olan ticaretine dayanmaktadır. Alternatif enerji kaynakları bulununcaya kadar, petrol ve doğalgaz, bahse konu ülkelerin endüstrilerinin kanı ve ekonomik kalkınmalarının itici gücü ve “olmazsa olmazı” olmaya devam edecektir. Bu bakımdan enerji arzı yönünden Hazar Havzası/Orta Asya ve Orta Doğu; enerjinin kesintisiz ve güvenli bir şekilde dünya pazarlarına akışını sağlamak açısından enerji ve enerji nakil hatları ile ulaşımın jeopolitik ve jeostratejik önemini her geçen gün biraz daha artırmaktadır. 21'inci Yüzyıl'da dünya ülkelerinin giderek artan enerji ihtiyaçları; söz konusu enerjinin dünya pazarlarına kesintisiz ve güvenli bir şekilde taşınmasının sağlanmasına temel teşkil eden bir “enerji jeostratejisi ve jeopolitiği” ni ortaya çıkarmıştır.

Hiç şüphesiz meydana gelen bu kaçınılmaz oluşumun, Orta Asya ve Orta Doğu petrolü ile doğalgazının dünya pazarlarına taşınmasında kilit rol oynayan Türkiye'nin sahip olduğu jeopolitik ve jeostratejik önemine çok önemli yansımaları olmuştur. Dünyanın enerji kaynakları ve enerji nakil hatları stratejisinde yaşanan ve gelecekte yaşanacak gelişmeler Türkiye ile birlikte Doğu Akdeniz'in ve dolayısı ile Anadolu'nun güney sahillerinden sadece 70 km. uzakta bulunan ve tarihin her döneminde Türkiye'nin ulusal güvenliği içerisinde mütalaa edilen Kıbrıs'ın stratejik değerini artırmış ve güvenliğini ön plana çıkarmıştır. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda, denilebilir ki Kıbrıs, Türkiye'nin jeopolitik ve jeostratejik konumunu tamamlayan bir ada olup, her ne pahasına olursa olsun, mutlaka Türkiye'nin nüfuz alanı içinde bulundurulmalıdır.

Bu nedenlerle; Türkiye'nin yönetiminde söz sahibi olan devlet adamları, ülkenin sahip olduğu jeopolitik ve jeostratejik konumundan kaynaklanan gücünü çok iyi değerlendirip, bu avantajını dış politikada karşı karşıya bulunduğu tehdit ve tehlikelerin ortadan kaldırılması ile sorunların ulusal çıkarlar doğrultusunda çözümlenmesinde maharetle kullanmalıdır. Bu amaçla Türk bilim adamlarının Türkiye'de mevcut ve kurulacak stratejik eğitim, öğrenim ve araştırma kuruluşları ile stratejik araştırma merkezlerinde araştırma ve incelemelerde bulunmaları; Türkiye'nin jeopolitik ve jeostratejik önemi konusunda sürekli görüşler ve fikirler üretmeleri çağın zaruri kıldığı bir olgudur.

Türkiye Soğuk Savaşın sona ermesinden (1989-1999) hemen sonra dünyanın en sorunlu, en istikrarsız bölgeleri olan Balkanlar, Kafkasya, Orta Asya, Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'de çok boyutlu tehditler ve tehlikelerle karşı karşıya bulunan bir cephe ülkesi haline gelmiş; daima “düşük yoğunlukta çatışma”⁽⁵⁾ risklerine maruz kalmıştır ve kalmaktadır. İçinde bulunduğu bölgede büyük bir güç, aynı zamanda kilit bir ülke olan Türkiye Cumhuriyeti, bütün olumsuzluklara rağmen, bölgesinde meydana gelen bütün etkileşimler karşısında bekasını ve ulusal güvenliği ile Türk Ulusunun birliğini ve vatanın bölünmezliğini sağlamakla ve bölgesel bir güç olmakla yükümlüdür. Türkiye'nin bunu gerçekleştirebilmesi; bu coğrafyada karşı karşıya bulunduğu her türlü tehdit ve tehlikenin üstesinden gelebilmesi, ancak iç ve dış sorunlarını ulusal menfaatlerini göz önünde bulundurarak çözebilecek demokratik, laik, sosyal güçlü bir üniter

hukuk devleti yapısına; güçlü bir ekonomiye ve bunun yanı sıra Türk Ulusunun ortak değerlerini koruyup savunacak, harbe hazırlık derecesi ve muharebe kabiliyeti çok yüksek bir orduya sahip olması ile mümkün olacaktır.

Son gelişmeler bize şunu da göstermiştir ki; “Küresel Isınma” su kaynaklarının önemini şiddetle er-tirmıştır. Türkiye’nin deniz seviyesinden ortalama yüksekliğinin fazla olması nedeniyle, Çoruh, Aras, Kura, Dicle, Fırat gibi nehirler Türkiye’den doğup diğer ülke sınırlarını aşarak denizlere ulaşmaktadır.

Bu durum Türkiye lehine stratejik bir ortam yaratmakta ancak; sularla ilgili uluslararası gerginliklere de neden olabilmektedir.

Bize üstünlük sağlayan bu durumdan akıllıca yararlanmak, Türkiye’nin gücüne güç katacak, stratejik önemini dahada artıracaktır.

Sonuç:

Hali hazırda, Türkiye’nin jeopolitik ve jeostratejik konumundan kaynaklanan gücünü ulusal çıkarları doğrultusunda, en yararlı bir şekilde kullanıldığını söylemek çok zordur. Türkiye, siyasal coğrafyanın kendisine bahsettiği jeopolitik ve jeostratejik avantajlarını çok iyi değerlendirmeli ve bu durumu dış politikada ustalıkla kullanmalıdır.

Küreselleşme, küresel ısınma ve enerji stratejilerinin ön plana çıktığı bir çağda; Avrupa ile büyük güçlerin enerji, ham madde ve su kaynakları üzerinde rekabetlerini artırdıkları bir dönemde, enerji kaynakları, enerji nakil hatları ve su kaynaklarının korunması; enerjinin kesintisiz ve güvenli bir şekilde dünya pa-

zarlarına ulaştırılması hayati önem kazanmıştır. Bu durum çerçevesinde, Avrupa ile diğer endüstrileşmiş ülkelerin, Kafkasya, Orta Asya ve Orta Doğu’da mevcut petrol ve doğalgaz kaynakları ile ticaret yollarının korunmasını sağlamalarının ancak Türkiye gibi güçlü bir müttefik ülkenin desteği ile mümkün olabileceği son derece açıktır. İzaha gerek bırakmaz.

Dip Notları:

1. (E) Büyükelçi Ömer Ersun, Türkiye’nin Nükleer Reaktöre İhtiyacı Var mı?, Ocak 2008, Strateji Analiz, Sayı:93, ss:39-49
2. Gürdal Kılıç, Türkistan kilidinin anahtarı: Kazakistan, 22Ağustos2005, Cumhuriyet Strateji. s: 19
3. Prof. Dr. A. Latif Çay, 4. Baskı, Her yönüyle Kürt Dosyası, Mayıs 1996, Turan Kültür Vakfı. İstanbul. s: 2
4. Elkhan Nuruyev, Azerbaijan and New Jeopolitics, Eurasia Critics, July 2008. ss: 62-66
5. Düşük şiddette çatışma: Bir ülkenin güvenliğini ve refahını tehdit eden, politik ve ekonomik vasıtalar ile şiddeti bir araç olarak kullanmak suretiyle parlamenter demokratik düzeni ortadan kaldırmaya veya işlemez hale getirmeye yönelik faaliyetlerdir. (The British Police and Terrorism, FEC Gregorm University of Southampton)

 ***Em. Tümğ.**
TESUD Yıldız Şb. Üyesi

1941 yılında İngiltere'ye uçuş eğitimi için gitmiştik. Londra'ya vardığımızda, yaşlı bir İngiliz hava binbaşısı, irtibat subayı olarak görevlendirilmişti.

Adı Mr. Salter olan bu subay Türkçe'yi bizlerden daha iyi konuşuyordu.

Mr. Salter'i birkaç defa eşi ile birlikte ikinci çayına davet ettim. O da beni akşam yemeklerine evine çağırıyordu. Emekli Binbaşı Salter bir akşam bana şunları anlattı:

“1919 yılında Piyade Binbaşı Salter olarak Samsun'daki İngiliz İşgal Tabur Komutanı idim.

18 Mayıs 1919 günü İstanbul'daki İngiliz İşgal Kuvvetleri Komutanlığı'ndan şifreli bir telsiz telgrafi aldım. Bu telgraf,

“16 Mayıs 1919 günü, Mustafa Kemal adında bir Türk generalinin, Bandırma Vapuru ile İstanbul'dan ayrıldığını, eğer Samsun'a incek olursa tutuklanarak İstanbul'a gönderilmesini” istemekte idi.

Gerekli emirleri verdikten sonra Samsun'a indim.

Şehir her zamankinden daha kalabalıktı. Bu kalabalık pazar kalabalığından farklı görünüyordu.

Siyah çizmeli, külot pantolonlu ve siyah kalpaklı, sert bakışlı kimselerin çokluğu dikkatimi çekti.

Sonradan bunların Türk subayları olduğunu öğrendim. Durum çok nazikti. Dört gün önce Yunanlılar İzmir'i işgal etmişler, Türkler buna çok sert bir tepki göstermişlerdi. Rum tercümanım çok korkuyordu. Bütün gece hiç uyuyamadım.”

“19 Mayıs günü sabah erkenden iskeleye gittim. Sabah namazından çıkan herkes sahile inmişti. Kurtarıcılarını bekliyorlardı. Askerlerimle çevreyi kordon altına aldım.

Denizde, batı tarafında bir duman görüldü. Sahildeki kalabalık heyecanlıydı.

Bir de baktım ki, ***her askerimin arkasında siyah çizmeli, kara kalpaklı bir Türk subayı duruyor.***

Hepsinin silahlı olduğu muhakkak.

Vapur iyice görüldü. Görevimi iskele üzerinde yapamayacağımı düşünerek motoruma atlayıp vapura doğru hareket ettim. ***Mustafa Kemal Paşa'yı orada tutuklayacaktım.***

Vapura ilk varan benim motorum oldu. Beraberimde getirdiğim iki erimi motorda bırakarak, tercümanımla birlikte vapurun iskelesine tırmandım. Güvertede beni selamlayan iki tayfaya:

“Vapurdaki generali görmek istiyorum” dedim.

Bir tanesi önümüze düşerek bizi salonun kapısına kadar götürdü. Kapıdaki görevli, durumu içeriye bildirdi ve geriye dönüp bizi salona aldı... Herkes ayakta idi..”

“Ortada, mavi gözlü, sert bakışlı kişi ile göz göze gelince ne söyleyeceğimi şaşırdım. Sert bir asker selamı verirken ağzımdan şu sözler döküldü:

“Taburum emrinizdedir!”

Bunu nasıl söylemişim? Daha önce hiç böyle bir şeyi aklımdan bile geçirmemişim.

Rum tercümanım şaşırdı, bir an durakladı. Ben kendisine dönüp bakınca hemen toparlandı ve Türkçe olarak generale iletti.

Mustafa Kemal Paşa'nın yüzünde hafif bir tebessüm belirdi, teşekkür etti ve beni de yanına alarak dışarıya çıktı.

Sanıyorum, bakışlarından etkilenip bir anda teslim olma kararı vermişim.

Gözlerinin, inanılmaz bir etkileyici gücü vardı. Öteki sandallar da vapura ulaşmışlar, çevreyi doldurmuşlardı.

Mustafa Kemal Paşa, gemiye çıkan birkaç kişiyle tokalaştıktan sonra, vapurdan benim motorumla ayrıldık.

İskeleye vardığımızda muavinime, taburu safta toplayıp silah çattırmasını ve hepsinin Türk makamlarına teslim olmasını emrettim.

Biraz durakladı, sonra asker selamı verip ayrıldı ve emrimi aynen yerine getirdi.

Taburu o siyah çizmeli, kara kalpaklı kişiler teslim almıştı..

Bu yüzden, İngiltere'ye dönünce askeri mahkemede yargılandım.

“Bir İngiliz subayı, nasıl olur da bir Türk generalin emrine girer? Bu vatan hainliğidir!’ diyorlardı.”

Mr. Salter, olayın devamını şöyle anlatıyor:

“Mustafa Kemal Paşa benim yanıma, o siyah çizmeli, kara kalpaklı kişilerden birini vererek kendi makam otomobilimle ve kendi şoförümle birlikte, misafir edileceğimi söyledikleri Ankara'ya gönderdi.

Taburumun tutuklu erlerinin de, Çorum, Çankırı ve Kastamonu'da kurulan esir kamplarına yerleştirildiğini öğrendim.

Türklerin Kurtuluş Savaşı'nın sonuna kadar Ankara'da, Hacıbayram Camii'nin önündeki cadde üzerinde bulunan iki katlı ahşap evde kaldım.

Hizmetimi göreceğini söyledikleri, fakat aslında gardiyanım olan ve **sıksa suyumu çıkaracak** kuvvetteki bir kadınla dört seneye yakın bu evde oturdum.

Savaşın sonunda imzalanan anlaşma gereğince ben ve taburum, Malta'daki Türk esirlerle değiştirildik.

İngiltere'ye döner dönmez tutuklandım ve vatana ihanet suçundan divanı harbe verildim. Hakkımda ağır hapis isteniyordu! Ben askeri hapishanede tutuklu iken ziyaretime gelen ailem ve ebeveynim, savunmamı yapabilmem için bana birçok gazete ve kitap getirmişlerdi.

Onlardan yararlanarak, kısa fakat öz bir savunma hazırladım.

Bana isnat edilen suç, taburumu hiç direnmeden teslim edişim idi. Savcı, teslimiyetimin vatana ihanetle eşdeğer bir suç olduğunu iddia ediyor ve en ağır şekilde cezalandırılmamı istiyordu.

Yüksek Askeri Mahkeme'nin önüne çıktığımda savunmamı büyük bir soğukkanlılıkla okudum ve şu cümlelerle bitirdim:

Sayın hâkimler... Başbakanımız Lloyd George, Avam Kamarası'nda şöyle bir soruya muhatap olmuştur:

“Yunanlıları silahlandırarak 15 Mayıs 1919'da İzmir'e çıkarttık... Ve o tarihten bu yana milyarlarca sterlini bulan masraflar yaptık. Sonuç ne oldu? Yunanlılar İzmir'de denize döküldüler.

Ayrıca Anadolu'daki bütün Rumlar atıldılar veya göçe zorlandılar. Bu olayda bizim kazancımız nedir? Hiç... Bu akılsızca bir gaf, korkunç bir hata, büyük bir felaket değil midir?”

Bu sert ve suçlayıcı soruya karşılık Başbakanımız Lloyd George şu cevabı vermiştir:

“Yüzyıllar bir veya iki dâhi yetiştirir. 20'nci yüzyılın dâhisinin Mustafa Kemal adıyla Türkiye'den çıkacağını ben nereden bilebilirdim?”

Görüyorsunuz sayın hâkimler... Karşınızdaki bu subay, Başbakanımızın bahsettiği 20'nci yüzyılın dâhisi ile hiç beklemediği bir anda karşı karşıya ve göz göze gelmişti. Ne yapabilirdi ki ?

Eğer ben o gün başka türlü hareket edecek olsaydım, bugün benimle beraber bütün taburumun mezarlarını ziyarete gelecektiniz.

Fakat şimdi, eceli ile ölmüş olan üç erimizin dışında hepimiz sağ salim yurdumuza dönmüş, ailelerimize kavuşmuş durumdayız. Karar yüksek adaletinizindir.”

“Beraat ettim ve terhise tabi tutuldum. Ailemle birlikte Türkiye'ye gidip Mustafa Kemal Paşa'yı ziyaret ettim. Paşa beni muhteşem nezaketiyle karşıladı. Tekrar görevli olarak İngiltere'ye çağırılmasaydım, Türkiye'de kalacaktım...

İngiltere'ye döndüğümde beni, Kraliyet Hava Kuvvetleri'ne aldılar ve İstihbarat Başkanlığı'nda önemli bir görev verdiler. Türkiye ile İngiltere arasında irtibatı sağlayan grupta görev yapıyorum.”

Emekli Hava Albayı Kemal İtepe anılarında Binbaşı Salter için,

“İki yıldan fazla bir süre birlikte olduk. Bu süre içinde her zaman bizleri savundu ve kendisini daima bizden biri saydı. Büyük bir Atatürk hayranıydı” diyor.

► ***Em. Hv. Alb.**

“Hangi teklifleri sunarsak sunalım, hangi tavizleri verirsek verelim, alacağımız cevabı şimdiden biliyoruz. Kahin olmaya lüzum yok. Zaten Rum tarafının iyi niyeti olmuş olsaydı 1968’lerde başlatılan görüşmeler hiç olmazsa birkaç sene içinde müspet sonuç verebilirdi. Oldu mu? Olmadı. Altı sene Kıbrıs içinde ve dışındaki toplantılarda işi yokuşa süren Rumlar olmadı mı?”

1978

Dr. Fazıl KÜÇÜK

Kıbrıs uyuşmazlığının çözümü konusunda yürütülen müzakerelerin bir kez daha duvara tosladığı günlerdeyiz. Duvara toslaya, toslaya ele alınacak kısmı kalmamış olan uyuşmazlığın dünyanın en eski uyuşmazlığı olarak sunuluyor olması inandırıcılıktan uzaktır. Filistin - İsrail sorunu, Pakistan’la Hindistan arasındaki Keşmir sorunu ve İspanya ile İngiltere arasındaki Cebelitarık sorununun nerede ise tamamı Kıbrıs uyuşmazlığına yaşıt oluyor. Diğer konuların bir yana bırakılarak Kıbrıs konusunun öne çıkarılıyor olması Doğu Akdeniz’deki yeraltı zenginliklerinin paylaşımı ile ilintilidir.

Bu gerçeği kabul etmeden “Ben bu işi çözerim veya ben çözeceğim” demek pek inandırıcı gelmiyor. Hele bu konuyu Türk – Rum uyuşmazlığı noktasına indirgeyerek değerlendirmek konunun özünden sapmaya koşut bir yaklaşımdır. Bu nedenle emperyal güçler izin verdiği zaman saman alevi gibi içten içe yanar durur. Bu konuda geçtiğimiz 2014 yılında değerlendirmede bulunan Akel’in AP milletvekili olan Takis Hacıgeorgiyu “Kıbrıs sorunu kimse-nin umurunda değil” diye dert yanıyordu. Sorunun özünün yeraltı zenginliklerinden kim veya kimlerin ne kadar pay alabilecekleri konusudur. Müzakerelerde tartışılan konunun Kıbrıs Türklerine belki de en az oranda pay vermenin hesapları olduğunu da kaydetmek istiyoruz.

İsviçre’nin Crans Montana kasabasındaki son müzakerelere garantör ülkelerin Dışişleri Bakanlarının da katıldığı biliniyor. 5’li veya çoklu diye tanımlanan görüşmelerin Türk tarafının ısrarlı tutumu ile gerçekleştiğini, karşı tarafın içtensiz tutumu nedeniyle başarılı olamadığını da kaydetmek istiyoruz. Tarihsel sürece bakacak olur isek Kıbrıs Cumhuriyeti’nin kuruluş antlaşmaları sürecinde de konular masaya getirilmeden Rum tarafı konuları kendi basın yayın kuruluşlarına servis ediyordu. Benzer uygulamayı bu kez İsviçre’de yapmış olmalarının olmayan güvenin

erozyonunu yaratmış olduğunu da kaydetmek istiyoruz. Demek ki huylu huyundan vazgeçmiyor...

Bay Nikos Anastasiyadis’in konuları görüşme masasında görüşmek yerine 2018 Şubat ayında yapılacak olan Başkanlık seçiminde elini güçlendirmek için bu yolu seçtiğini rahatlıkla söylemek istiyoruz. Kendi kişisel çıkarı ve beklentisi için seçtiği bu yöntem sonrasında masadan ilk kalkan kişi olduğunun da unutulmaması gerekiyor.

Alithia gazetesinde Anastasiyadis’in müzakerelerin devamını “her şey üzerinde anlaşmaya varılmadan hiçbir şekilde anlaşılmayacak” ilkesine değineyerek öne çıkardığı “ya bu konular kabul edilir veya hepsi geçersiz olur” koşuluna bağlıyordu. Bu ilkenin aşılmasında noktasında yaşanan uyuşmazlık 50 sene değil daha çok 50 seneler devam eder gider...

Kıbrıs Cumhuriyeti’nin kuruluş kuralları içinde yer alan konuları şimdilerde yeni öneri imiş gibi sunmaları inandırıcı olmadığı gibi güven bunalımı da yaratıyor. Kurulştan sonra çalıştırmadıkları bu kuralları günümüzde nasıl çalıştıracaklarına açıklık getirsinler de öğrenmiş olalım... Bay Nikos Anastasiyadis, yoksa hele bir başkan seçileyim bu konuları sonra düşünerüz mü demek istiyor...

BM Genel Yazmanı Bay Antonio Guterres’in “Ne yazık ki bir çözüm olanaklı olmamıştır ve konferans bu uzun süreli soruna bir çözüm getiremeden kapanmıştır” söylemini de bir aczin görüntüsü olarak okumak gerekip gerekmediğini sizlerin değerlendirmelerinize sunuyoruz. Getirilen bu noktada Amerika’nın Birleşik Kıbrıs çağrısının da boşlukta kaldığına vurgu yapmak durumundayız...

Sonuç alınmadı diye kararlar bağlamaya gerek olmadan devletimize çeki düzen vererek çalışmalara başlamamız gerekiyor mu ne...

SEVGİ ile kalınız...

► * Kıbrıs Türk Kültür Derneği (KTKD)
Eski Başkanı

► ARAMIZDAN AYRILANLAR

*Kederli ailelerine ve arkadaşlarına başsağlığı diler,
hizmetlerini saygı ile anarız.*

TESUD Genel Merkezi

Emine Özcan ALPAT

Em. Alb. Nuri ALPAT'ın Eşi

Beşiktaş Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **05/01/2017**

Adres: Balta Limanı Bertan Sok.

No:4/3 Emirgan

Sarıyer-İSTANBUL

Fevzi YILMAZ

Em. Top. Kd. Bnb. (1970-88)

Antalya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **02/02/2017**

Adres: Yeşilbahçe Mah. Metin
Kasaboğlu Cad. Aslan Çavuş Sit.

C Blok D:1 ANTALYA

Tel: (0242) 312 05 88

Didem ÖZYURT

Subay Kızı

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **10/04/2017**

Adres:Erenköy Mah. Ömerpaşa Cad.

Çamlık Apt. No:38/9

Kadıköy-İSTANBUL

F. Müzehher ERÇİL

Em. Alb. Cemal ERÇİL'in Eşi

Şişli Şb. Üyesi

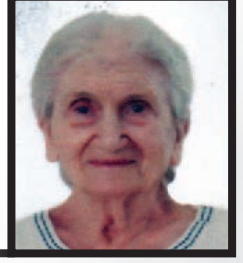
Vefat Tarihi: **02/05/2017**

Adres: Leylek Yuvası Sok. Dostlar

Sitesi K Blok D:1

Ortaköy-İSTANBUL

Tel: (0532) 273 08 83

İlhan Vasfiye TEKŞUT

Em.Alb. İrfan TEKŞUT'un Eşi

Beşiktaş Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **10/06/2017**

Adres: Atatürk Cad. Orta Sok.

Manolya Apt. No:28/14 Sahrayıcedit

Kadıköy-İSTANBUL

Tel: (0532) 774 82 75

Selahattin ERYILDIZ

Em. Top. Alb. (1943-97)

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **20/06/2017**

Adres: General Asım Gündüz Cad.

Anıtpalas Apt. No:64

Kadıköy-İSTANBUL

Süheyla SEVGÜR

Subay Eşi

Konak Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **22/06/2017**

Adres: Arıkent Sit. K:4 D:10

D-6 Blok Narlıdere-İZMİR

Tel: (0555) 224 22 63

Özcan KAHYAOĞLU

Em. Top. Alb. (1957-17)

Adana Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **28/06/2017**

Adres: Kurtuluş Mah. 13. Sok.

Keko Apt. A Blok D:16

Seyhan-ADANA

Yaşar ERCAN

Em. J. Alb. (1965-48)

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **18/04/2017**

Adres: Erenköy Mah. Şemsettin

Günaltay Cad. No:157/8

Kadıköy-İSTANBUL

Tel: (0532) 266 11 07

Harun GÜRGEN

Em. P. Alb. (1965-365)

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **03/07/2017**

Adres:Ünalan Mah. Soyak Sit.

61. Blok D:1087

Üsküdar-İSTANBUL

Tel: (0530) 500 28 51

Nevzat ERAT

Onursal (Fahri) Üye

Adana Şb. Üyesi

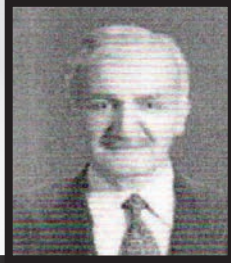
Vefat Tarihi: **04/07/2017**

Adres: Cemalpaşa Mah. Toros Cad.

No:35 Cihan Apt. 6/9

Seyhan-ADANA

Tel: (0322) 453 36 68

Enver YEĞİN

Em. İs. Alb. (1945-5)

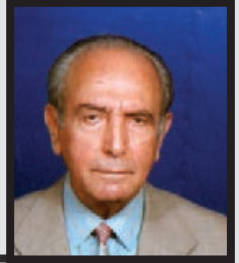
Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi:**06/07/2017**

Adres: Altıntepe Mah. Sırmakeş Sok.

Kral Apt. No:11/10

Maltepe-İSTANBUL

Orhan ÖZKÜTÜK

Em. Hv. İs. Kd. Alb. (1954-12)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi:**16/07/2017**

Adres: Bahçelievler Mah. 2. Cad.

No:74 D:5 Çankaya-ANKARA

Tel: (0542) 425 31 18

Orhan COŞKUN

Em.Hv. Alb. (1957-73)

R. Paşa Şb. Üyesi

Vefat Tarihi:**18/07/2017**

Adres: Kocatürk Sit. B Blok D:14

Kadıköy-İSTANBUL

Tel: (0532) 433 28 97

İ. Hakkı HACIPAŞALIOĞLU

Em. Dz. P. Kd. Alb. (1950-43)

Üsküdar Şb. Üyesi

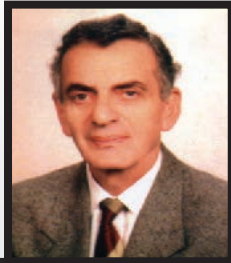
Vefat Tarihi:**28/07/2017**

Adres:Mustafa Mazhar Bey Sok.

Bibinzade Apt. No:51

D:2 Selamiçeşme

Kadıköy-İSTANBUL

M. Cihat AKYOL

Em. Top. Tümğ. (1940-2)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi:**31/07/2017**

Adres: GOP Hatır Sok. No:8/2

Çankaya-ANKARA

Tel: (0533) 250 35 28

Necati ÖKTEM

Em. Fz. Alb. (1952-5)

Üsküdar Şb. Üyesi

Vefat Tarihi:**01/08/2017**

Adres: Selami Ali Mah.

Bağrıyanık Sok. Alkan Apt.

No:4/4 Üsküdar-İSTANBUL

Tel: (0216) 334 13 09

Ekren A. EVRENKAYA

Em.Tnk. Kd. Alb. (1954-6)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi:**03/08/2017**

Adres:Gazi Mustafa Kemal Bulvarı

No:115/9 Maltepe-ANKARA

Tel: (0532) 441 65 07

Fatma Refia TARGIT

Em.Bnb. Muzaffer TARGIT'ın Eşi

Şişli Şb. Üyesi

Vefat Tarihi:**06/08/2017**

Adres:Org. İzzettin Aksalur Cad. 7-A

D:2 Yenilevent Beşiktaş-İSTANBUL

Tel: (0532) 703 23 80

Sedat ÖZÖNGEN

Em.J. Kd. Alb. (1950-10)

Üsküdar Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **07/08/2017**

Adres: İhsaniye Mah. Neyzenbaşı

Halilcan Sok. No:11/8

Üsküdar-İSTANBUL

Tel: (0216) 492 98 28

Aynur PEKŞEN

Onursal (Fahri) Üye

Şişli Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **07/08/2017**

Adres: Şair Nedim Cad. Haren Ağa

Sok. Saray Apt. No:10/4

Beşiktaş-İSTANBUL

Tel: (0536) 632 44 06

Güzin YÜNCÜ

Subay Eşi

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **07/08/2017**

Adres: Çınar Mah. Saray Sok.

Karabulut Apt. No:29/16

Maltepe-İSTANBUL

H. Turan ÖZALP
Em. Top. Yb. (1957-72)
Adana Şb. Üyesi
Vefat Tarihi: **24/04/2017**
Adres: Yeni Baraj Mah. Bülent
Angın Bul. 4. Durak Özkan Apt.
No:8/5 Seyhan-ADANA
Tel: (0535) 969 26 24

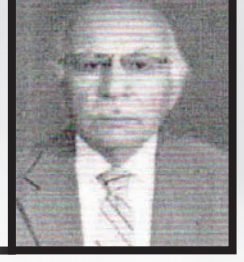
Yaşar Nabi KURTARAN
Em. Mly. Kd. Alb. (1962-14)
Çankaya Şb. Üyesi
Vefat Tarihi: **11/08/2017**
Adres: Birlik Mah. Katar Cad. Oyak
Sit. 11. Giriş D:13
Çankaya-ANKARA
Tel: (0312) 442 42 54

Suphi BÜYÜKERŞEN
Em. Hv. P. Kd. Alb. (1954-63)
Eskişehir Şb. Üyesi
Vefat Tarihi: **12/08/2017**
Adres: Sakarya Cad. No:68/8
Metinbey Apt.
Tepebaşı-ESKİŞEHİR
Tel: (0222) 232 10 40

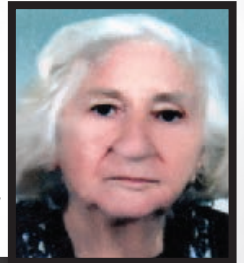
Mehmet DİKER
Onursal (Fahri) Üye
Adana Şb. Üyesi
Vefat Tarihi: **14/08/2017**
Adres: Yenibaraj Mah. Bülent Angın
Bul. 65. Sok. No:1 Rukiye Fidancı
Apt. D:14 Seyhan-ADANA
Tel: (0533) 259 73 76

R. Kemal GÜR
Em. Per. Alb. (1955-54)
Çankaya Şb. Üyesi
Vefat Tarihi: **17/08/2017**
Adres: Ahmet Hamdi Sok.
No:30/5
Yenimahalle-ANKARA
Tel: (0532) 774 37 48

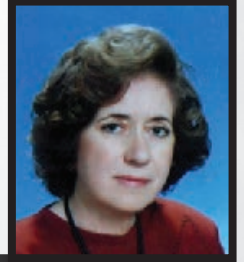
M. Nadide ÖZVERİ
Em. Alb. Nazım ÖZVERİ'nin Eşi
Beşiktaş Şb. Üyesi
Vefat Tarihi: **21/08/2017**
Adres: Uçaksavar Sit. Koçyiğitler Sok.
Fatih Apt. No:7/2 Beşiktaş-İSTANBUL
Tel: (0533) 491 33 58

Özdemir AKSU
Onursal (Fahri) Üye
Çankaya Şb. Üyesi
Vefat Tarihi: **21/08/2017**
Adres: Eşref Özant Sok.
No:3/8 Oran
Çankaya-ANKARA
Tel: (0312) 490 48 24

Ayten BAYRAKTAR
Subay Kızı
Kadıköy Şb. Üyesi
Vefat Tarihi: **21/08/2017**
Adres: Göztepe Mah. Şair Arşi Cad.
Çavuşkuşu Sok. Yeşilkaya Apt.
No:8/7 Kadıköy-İSTANBUL

Hüseyin Hüsnü ERGÖÇMEN
Em. Hv. Plt. Tuğg. (1950-11)
Çankaya Şb. Üyesi
Vefat Tarihi: **22/08/2017**
Adres: Portakal Çiçeği Sok.
No:1/2 Aşağıyabancı
Çankaya-ANKARA
Tel: (0312) 439 11 12

Sebahattin KARACA
Em. Hv. Yer. Alb. (1952-77)
Kadıköy Şb. Üyesi
Vefat Tarihi: **24/08/2017**
Adres: Erenköy Mah. Sarıkaya Sok.
Gümrükçüler Sit. A Blok No:1/18
Kadıköy-İSTANBUL

Zeki KABADAYI
Em. Top. Kd. Alb. (1966-138)
Beşiktaş Şb. Üyesi
Vefat Tarihi: **25/08/2017**
Adres: Huzur Mah. Ayazağa
Oyak Sit. 10 A Blok D:5
Sarıyer-İSTANBUL
Tel: (0533) 432 72 21

Emin Ünal ÖRKÜN
Em. İsth. Alb. (1973-105)
Üsküdar Şb. Üyesi
Vefat Tarihi: **03/09/2017**
Adres: Selami Ali Mah. Secaat Sok.
No:31 Üsküdar-İSTANBUL
Tel: (0216) 341 22 73

Mustafa AYDIN

Em. P. Bnb. (1965-79)

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **05/09/2017**

Adres: TSK Çamlica Özel Bakım

Merkezi Küçükçamlıca Mah.

Çilekli Sok. Üsküdar-İSTANBUL

İbrahim ÖZMUMCU

Em. Hv. Mu. Alb. (1954-51)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **06/09/2017**

Adres: Atatürk Mah. 222/1 Sok.

No:10 Urla-İZMİR

Tel: (0533) 388 59 80

Selahattin İNAN

Em. Per. Alb. (1957-33)

Samsun Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **10/09/2017**

Adres: 100. Yıl Bulvarı Hut Apt.

No:240 İlkadım-SAMSUN

Feride ORCAN

Em. Tümg. Nihat ORCAN'ın Eşi

Şişli Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **15/09/2017**

Adres: Konaklar Mah. 22. Blok D:8

Y. Levent Beşiktaş-İSTANBUL

Tel: (0532) 285 41 85

Erol KARTAL

Em. Top. Alb. (1954-39)

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **19/09/2017**

Adres: Kozyatağı Mah. Hilmipaşa

Cad. Oyak Sit. C Grubu Fulya Apt.

No:29 Kadıköy-İSTANBUL

İhsan Azmi ERSAN

Em. Lv. Kd. Alb. (1947-8)

Üsküdar Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **27/09/2017**

Adres: Kayasultan Sok.

Yeşilyuvam Sit. A Blok No:64/3

Kozyatağı Kadıköy-İSTANBUL

Tel: (0532) 627 09 27

Sermet OKÇUOĞLU

Em. J. Kd. Alb. (1943-27)

Şişli Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **09/09/2017**

Adres: Bayer Cad. Şakacı Sok.

Demirli Apt. No:6/14 Kozyatağı

Kadıköy-İSTANBUL

Tel: (0535) 372 48 99

Ali İzzet TEPEKÖYLÜ

Em. Dz. Güv. Alb. (1947-2125)

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **14/09/2017**

Adres: TSK Çamlica Özel Bakım

Merkezi Küçükçamlıca Mah.

Çilekli Sok. Üsküdar-İSTANBUL

Lamia Vicdan DUMANLI

Em. Alb. Nevdet DUMANLI'nın Eşi

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **22/07/2017**

Adres: Akpınar Mah. 22.Cad.

Eko Apt. No:5/22

Oran Çankaya-ANKARA

Ercüment YILDIRIM

Em. Per. Alb. (1951-8)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **03/10/2017**

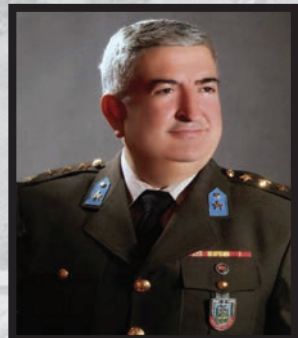
Adres: Kızılarpınar Cad. No:76/5

Keçiören-ANKARA

Tel: (0536) 742 50 87

► **Bolu Şube Başkanı Em. Müh. Kd. Alb. Mehmet ERİŞMİŞ Vefat Etmiştir.**

TESUD Bolu Şube Başkanı Em. Müh. Kd. Alb. Mehmet ERİŞMİŞ 06 Eylül 2017 tarihinde vefat etmiştir.

Kendisine Allah'tan rahmet, ailesine, yakınlarına ve çalışma arkadaşlarına başsağlığı ve sabır dileriz.

TESUD YÖNETİM KURULU